

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Az Irgalmasság Háza nevet viselő bányoni öregotthon

Huszonharmadik évfolyam
2012. november

11

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Alföldi Lakatos Tibor: Ideje munkához látni! Ezékiel 22,30.....	539
Antal Csaba: Szenteltessék meg a te neved. Máté 6,9	542
Székely László: Menny és pokol. Jelenések 21,1–8	544

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus példázatai. Hasonlatos a mennyeknek országa a kovászhoz. Máté 13,33.....	547

Prédikációk advent nagyhetére

Felszegi Imre: A tékozló fiú példázata (II. rész) „Jézus Krisztusnak vére megtisztít minket minden bűntől”! Lukács 15,21	552
Már itt a földön érzem szívemben az örök élet kezdetét. Lukács 15,22–23	554
„Istenem, teljes öröm van tenálad” Lukács 15,24	556
Legyünk Krisztus-képűek! Lukács 15,25–28a	558
„Térjete meg kérlek, ... szól az Úr”. Lukács 15,28b.....	560
Mindnyájunkat szeret Isten. Lukács 15,29–30	561
Legnagyobb a szeretet. Lukács 15,31–32.....	563

Prédikációk advent ünnepére

Id. Mátyás Árpád: A kegyelmi idő. Lukács 13,6–9	565
Visky János: Jó várni... Jeremiás siralmai 3,26.....	567

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel: Temetési prédikációk. Fordította: dr. Pótor Imre Isten a reménységem. (Idős, életvidám hívő temetésén) 1Thesszalónika 4,13–18	571

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Isten iskolája. VII. Vizsgaidőszak – „az emberélet útjának felén.”.....	573

Alkalmi prédikációk

<i>Esketési igehirdetés</i> Kátai Tibor: Nem jó az embernek egyedül lenni. 1Mózes 2,18; János 13,34–35.....	577
<i>Temetési igehirdetés</i> Papp György: Tudom, kinek hittem... 1Timóteus 1,8–12	578

A címlapon az Irgalmasság Háza nevet viselő bágyoni öregotthon.
Felszentelték 1999-ben. Fényképezte Sógör Gyula.
A hátlapon Áprily Lajos *Útravaló* című verse.

Vasárnapi prédikációk

Alföldi Lakatos Tibor

Felsőbánya

Ideje munkához látni!

Alapige: Ezékiel 22,30

Bibliaolvasás: Ezékiel 22,1–16

Mozgalmas, szinte megelevenedő képet rajzolt Gárdonyi Géza az *Egri csillagok* című regényében az Eger vára elleni török ostrom leírása során arról, ahogyan Dobó Istvánék hatalmas erőfeszítések árán tartották magukat az ellenséggel szemben, miközben tömték be a várfalon különböző pontokon ütött réseket. Bizony, nem lehetett könnyű feladat a kettőt szinte egyszerre csinálni, de most Isten Igéje egy – ha lehet ilyet elképzelni – ennél sokkal nehezebb feladattal bízta meg az Anyaszentegyházat. Itt ugyanis Isten választottainak nem egy kívülről támadó ellenség ellen kell harcolniuk úgy, ahogyan Dobóéknak, hanem önmaguk gonoszságát és egymás gonoszságát kell legyőzniük! Az ellenség itt ugyanis az emberi gonoszság, a maga teljes mélységében és magasságában, szélességében és hosszúságában! Isten Igéje érvényességének időfelettsége nyer itt is bizonyítást, vagyis megállapítható, hogy az emberi természetnek ugyanazok a jellemzői töltik be a világot ma is, mint Nőé idejében: „... megsokasult az ember gonoszsága a földön, és szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz.” (1Móz 6,5)

1.

Az alapigénk előtt olvasható versek egy olyan állapotot rajzolnak meg, amely egy züllött, lepusztult világot tár elénk; egy életvitelében, erkölcsiében sárban, mocsokban fetrengő emberi világ képe ez. Egy nagyon aprólékos, részletes vádiratot olvashatunk a fejezet elejétől, melyben Ezékiel rámutat a kor jellemző bűneire. Az erőszak elhatalmasodott. Az erkölcstelenség a tetőfokára hágott s eljutott a vérfertőzésig. Az Isten ügye melletti bátor kiállás valósággal elpárolgott; a papok csődöt mondtak, mert teljes mértékben azonosultak a világgal és annak életvitelével. A vezetőket romlásba dönti a telhetetlenség. A próféták szemenszedett hazugságokkal próbálkoznak. Mindezekhez felzárkóznak az egyszerű emberek, azaz a nép is. A társadalom minden osztálya részese volt a romlásnak, és senki nem aggodalmaskodott amiatt, hogy amennyiben nem történik változás, úgy elkérülhetetlen a katasztrófa.

Megkapó, hogy – amint a bibliaolvasó ember már megszokhatta – mennyire időszerteően hangzanak ma is ezek a vádak! A sajtó – legyen az bármilyen jellegű – hemzseg az erőszakos bűncselekményekről szóló hírekről, valamint a különböző háborús erőszakos cselekményekről szóló híradásokról. Ugyancsak az előbb említett forrásokból hallunk napi rendszerességgel a nemi erőszakos cselekményekről, valamint vérfertőzésről. A papság körében tapasztalható erkölcstelenség (homoszexualitás, pedofília, stb.) lejárhatja Isten egyházát, még kétségesebbé téve annak amúgy is megtépázott hitelét; vezető rétegekben (politikusok köréből) felröppenő korrupciós és egyéb botrányos esetek rázzák meg minduntalan a közvéleményt; a lelki vezetők – isteni sugallatra hivatkozva – a lelki érzékenység húrjait pengetik, hogy aztán kiderüljön: merő hazugság, alakoskodás, olcsó népszerűség-hajhászat volt az egész. Mindezek mellett az egyszerű ember azt mondja,

miért lennék én különb, mint ők? – és szemrebbenés nélkül elindul a nyomdokaikban, mert hát amit az előjárók tesznek, az a „trendi”

Az ilyen helyzetekben szoktuk azt mondani, hogy *ennél rosszabb már nem lehet!*, és teljesen természetesnek tartanánk, ha ebben a saját maga által létrehozott mocsárban ez a világ lassanként szépen elsüllyedne és örökre eltűnne, vagy valamilyen más válogatott büntetésben részesülne. *Ezt érdemeljük!* – nyugtázzuk bölcsen és egyetértőleg, amikor őszintébb pillanatainkban meg-megcsillan bennünk az igazságérzet. Mert mindenki látja, hogy valakinek sürgősen tennie kellene valamit a helyzet „normalizálása” érdekében, ugyanakkor mindenki teljes egyetértésben azt hiszi, hogy *az itt már sajnos nincs mit tenni, vagy itt már senki sem tud tenni semmit* jellegű megállapítás hangos kimondásával mi megtettünk mindent, ami ilyen helyzetben tőlünk telik, és ezzel levettük napirendről a témát.

2.

Ki is van itt végtelenül nagy bajban? Az ember, illetve az egész világ. És mégis, ahogy az már lenni szokott, nem a magát nyomorúságba sodró ember, és nem a bajba került világ indul el megoldást keresni, hanem a mindig kegyelmet gyakorló Isten. Mivel a keresés eredménytelenül végződött, Isten kijelentette, hogy teljesen hiába keresett valakit, aki felépítené a falat, és odaállana a réshez, hogy elhárítsa a kilátásba helyezett ítéletet, de senkit nem talált.

A kép, mely az ember szeme elé tárul, nemcsak szomorú, hanem egyenesen fájdalmas! Sokkal erőteljesebb jelentése van itt Isten szomorú megállapításának: „...senkit nem találék”, mint például a Bethesda tava mellett Jézusnak panaszkodó ember siránkozásának: „Uram, nincs emberem...” (Jn 5,7), pedig mindkét kijelentés ugyanazzal a belső tartalommal bír, és mégis, mennyivel más az előbbi! Mert az – ugye – rendjén volna, hogy egymás érdekében nehezen, vagy egyáltalán nem mozdulnak az emberek. Na de, hogy a saját érdekükben sem...!? Hogy ne akadjon senki, aki meggátolná a gonoszság kiáradását; ne legyen senki, aki megpróbálná visszanyerni a nép „jó sorsát”, vagy ne lenne képes senki arra, hogy elhárítsa a fenyegető katasztrófát? Ez azért siralmas!

Amint személyesen is tapasztalhatjuk, az igazságosság és erkölcsösség fala leomlott, és helyette betört a gonoszság áradata. Az erkölcsösség és igazságosság mércéje, amely egykor általános érvényű volt, lerontatott; a falak leomlottak, és szabad folyást engedtek a gonoszság eláradásának az egész földön. Valakinek kétségkívül helyre kellett állítania a falat, személyesen odaállva a réshez, nehogy egy újabb és még komolyabb áradás – a Mindenható Isten ítélete – zúduljon be a törésen, elpusztítva a bűnös nemzetiséget, és vele együtt mindent, amit ez a nemzedék értékesnek tartott a maga számára.

Isten ma is keres olyan embereket, akik helyreállíthatnák a falakat, és odaállnának a réshez, hogy visszatartsák a gonoszság áradatát; akik készek tanúskodni az Úr igazsága mellett. Az ilyen emberek azonban feltűnő módon hiányoznak. A tolerancia és a kompromisszum jelentik korunk jelszavait. A kikerülhetetlen ítélet, amely évszázadokkal ezelőtt kiöntetett Izraelre, azzal fenyeget, hogy elnyeli ezt a mostani világot. A mindenható, szent Isten nem fogja állandóan eltűrni a gonoszságot!

3.

Nos, mindezek után meg lehet kérdezni, hogy mégis mit jelent a gyakorlatban ez a helytállás ott, a „várfalon” támadt résnél? Nézzük meg – mindenekelőtt miben vagyunk mi, emberek legkevésbé kitartóak? Mi az, amiben leghamarabb elkedvetlene-

dünk, majd gyorsan meghátrálunk, mihelyt megállapítjuk, hogy legelső – és leggyakrabban egyetlen és erőtelen, bátortalan – próbálkozásunk eredmény nélkül maradt? Talán annyi önismerettel már rendelkezünk, hogy erre a kérdésre valamennyien – szinte kórusban – kiáltva feleljük: *az imádkozásban!* Ki hitte volna, hogy az imádkozás ilyen megfeszített, kitartó, sőt fárasztó, kimerítő munkát igényelne? Nos, ha belegondolunk abba, hogy az Úr Jézus a Getsemáne-kertben, imádkozás közben vért verejtékezett (Lk 22,44), akkor el kell ismernünk, hogy igen, az imádkozás nagyon kemény, kitartó munkát követel. Ebbe bele lehet fáradni, sőt egészen kimerülni is lehet, de a kitartásnak akkor sem szabad lankadnia! A Szentírás bizonyítja, hogy ezt a megbánást ilyen kitartással végezni egyáltalán nem lehetetlen, sőt!

Hadd álljon itt bizonyításul két bibliai példa. Az első Ábrahám példája, aki valóságos alkudozásba bocsátkozik Istennel azért, hogy Lótot, az ő unokaöccsét és családját megmentse a sodomai pusztulástól (1Móz 18,23–33). Azt mondhatná erre bárki, hogy ez nem is imádság! Pedig ez bizony az, a szónak legmélyebb és legigazabb értelmében véve! Ábrahám magatartása itt nagyon alapos és mély Isten-ismeretről tanúskodik, amikor kifejezésre juttatja abbéli meggyőződését, hogy Isten nem pusztítja el az igazat a gonosszal együtt. Ezzel a bizonyágtétellel alapozza meg kérését, majd elkezdődik az a bizonyos alkudozás, melynek során Ábrahám kezdi az alkut ötven emberrel, majd eleinte ötösével, de később tízesével szállítva le az emberek számát. Eljut tízig. Isten minden próbálkozás után megígéri neki, hogy megkíméli azokat, amennyiben vannak annyian igazak Sodomában. Ábrahám végül megszegyenülten, de mégis győztesen kerül ki ebből a történetből. Megszegyenülten, mert Isten megmutatja neki, hogy még tíz igaz sincsen Sodomában, de Ő ezeket is megkíméli; és győztesen, mert „szent bizalma” meghozta a várt eredményt: Lót és családjá megszabadult.

A második példa az Úr Jézusnak a már említett Getsemáne-kertbeli imádkozása. Rajta kívül senki nem tudta – mert nem is tudhatta – pontosan, hogy mi következik: hogy Jézusnak rövidesen magára kell vállalnia az egész emberiség bűnét, és úgy kell ezért a viláért meghalnia. Éppen ezért, arról olvasunk, hogy senki nem is állt mellé a tanítványok közül, hanem amíg Ő imádkozott, addig mindenki nyugodtan aludt, ahogyan mondani szokás, *mint aki jól végezte dolgát!* Ez a körülmény azonban mit sem vett el az imádság erejéből, de még tartalmából sem, ugyanis arról olvasunk, hogy háromszor is leborult imádkozni, miközben az imádság alkalmi között látta, hogy tanítványai közül senki nem áll mellette. Ennek ellenére, amikor harmadszor is leborult Isten színe előtt, „ugyanazon beszéddel szólván” (Mt 26,44; Mk 14,39) könyörgött az Atyához.

Így kell – és lehet is – helytállni a résen, amint Pál apostol is mondja: „Az imádságban állhatatosak legyetek, vigyázván abban hálaadással.” (Kol 4,2) Az állhatatosságon, kitartáson kívül kell még komoly, szilárd hit, mely az imádságnak alapjául szolgál. Visszatérve az alapige által használt képhez, úgy lehetne ezt megfogalmazni, hogy a várfalon támadt résnél nem olyanokra van szükség, akik – egy zsargonnal élve – *jól lökik a sódert*, mint ahogyan itt nem is sóderre van szükség, hanem komoly kötőanyagra, azaz – ha úgy tetszik – kökémény betonra! A sóder szétgurul, ha nincs, ami összetartsa. Ez a kötőanyag pedig nem más, mint a szilárd ismereteken, valamint megingathatatlan meggyőződéson nyugvó hit. Ezzel találkozunk a kanaánita asszonynál (Mt 15,21–28; Mk 7,24–30), aki beteg lánya ügyét viszi Jézus elé, és akit Jézus – látszólag – először elutasít. Az asszony nem fordul sértődötten sarkon, hogy másvalakinél próbálkozzon, hanem alázattal elfogadja Jézus szavait és szelíd méltósággal adja elő a maga meggyőződését: *Uram, neked teljesen igazad van! De hát nem is kérem én a másoknak járó kenyeret, hanem megelégszem a morzsákkal is, amelyekről biztosan tudom,*

hogy mindenképp hullanak szerteszét. Ha kutyának nevezted, nem baj, éppen ez fog engem igazolni; a morzsákból a kutyáknak is jár: Ugyancsak ezzel a megingathatatlan-sággal találkozunk a római százados történetében (Mt 8,5–13; Lk 7,1–10), aki hűséges szolgálója betegségének ügyét tárja Jézus elé. Mivel a találkozásra – minden valószínűség szerint – nyílt utcán kerül sor, Jézus el akar indulni a helyszínre, hogy meggyógyítsa a beteget, de Krisztust megállítja a százados bizonyágtétele: *Uram, nincs semmi szükség arra hogy fáraszd magad, és eljőjj a házamhoz, mert teljesen biztos vagyok benne, hogy Te innen is meg tudod gyógyítani, hiszen az neked csupán egyetlen szavadba kerül!* Megrendítő bizonyágtétel ez, mely nem maradhat meghallgatás nélkül. Íme tehát, útmutatásban, követendő példákban egyáltalán nincs hiány. Ezek a példák egytől egyig azt mutatják, hogy van eredményesen járható út, csak el kell rajta indulni. Megfelelő hozzáállással gátat lehet szabni a védőfalon támadt réseken keresztül áradó romlásnak. Csak hajlandóság, kellő felkészülés, valamint hit kérdése az egész!

Láttuk tehát, mi az, ami van, és azzal szemben mi az, aminek lennie kellene. A látvány – mi tagadás – nem a szemet, és – főleg – szívet gyönyörködtető tapasztalatok közé tartozik, de ennek ellenére nem kell csüggednünk, hanem tudomásul véve a feladatot, el kellene kezdenünk a munkát, mert itt teljes mértékben rólunk van szó! A munka itt nem egyesek „kiváltsága”, hanem – a baj méreteit tekintve – sokemberes feladat, amint azt maga az Úr Jézus is megfogalmazta: „Az aratni való sok, de a munkás kevés; kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.” (Lk 10,2) A helyzet ehhez képest annyiban rosszabb most, amennyiben sokkal közelebb állunk az ezékieli próféciához. Teljesen ez azért most nem áll, mert az ezékieli időkhöz képest nekünk van Krisztusunk, aki a Szentírás bizonyágtétele értelmében mint főpap (HK 31) és szószóló, ott esedezik értünk a Mindenható királyi széke előtt (Róm 8,34; Zsid 7,25; 1Jn 2,1). Övé a feladat oroszlánrésze! De nekünk is vállalnunk kell a magunk feladatát. Tegyük hát örömmel a mi részünket úgy, ahogy Habakuk próféta mondja: „Ör helyemre állok, és megállok a bástyán, és vigyázok, hogy lássam, mit szól hozzá, és mit feleljek én panaszom dolgában.” (Hab 2,1) Felelni az Ő megszólítására pedig csakis cselekvéssel, mielőbbi munkába-állással szabad! Ámen.

Antal Csaba
Györgyfalva

Szenteltessék meg a te neved

Alapige: Máté 6,9
Bibliavetítés: Ézsaiás 9,1–7

Még advent előtt vagyunk. De ha csak felszínesen válaszoljuk meg azt a kérdést, hogy mit jelent az „advent”? – azt szoktuk mondani: várakozás Krisztus születésére, eljövételére. Kissé jobban meggondolva a kérdést, könnyen rájövünk, hogy ez a meghatározás csak az ószövetségi embert jellemezhet, hiszen a születés, az eljövétel már megtörtént, ez a várakozás már beteljesedett. Mi, az Újszövetség emberei, Krisztus visszajövetelét, Isten országának eljövételét, beteljesedését várjuk. És ezt kérjük is: „jőjjön el a te országod”! Ezzel a kéréssel elismerjük, hogy a mi országunk, maga a földi élet már-már elviselhetetlen pokollá lett, és vágyakozunk egy egészen más (nem pokoli, hanem paradicsomi) világban élni.

De ahogy az illik: mielőtt kérnénk valamit, előbb megszólítjuk azt, akitől kérünk, akihez beszélünk, imádkozunk.

A megszólítás módja jelzi azt, hogy milyen a viszonyunk a megszólítottal, és ez valamennyire azt is jelzi, hogy milyen mértékben számíthatunk kérésünk meghallgatására, teljesítésére.

Ilyen szempontból talán el sem tudnánk képzelni biztatóbb, optimizmusra és reménykedésre okot adó megszólítási módot mint ezt: „Atyánk”! És ezzel a megszólítással nem mi visszük túlzásba a bizalmaskodást a szent Istennel szemben, ezt a megszólítási módot maga Krisztus ajánlja nekünk, amikor imádkozni tanít a Hegyi Beszédben. Arra gondolva, hogy a helyes, Istennek tetsző imádkozási móddal milyen sok problémánk van, ebben az esetben örömmel állapíthatjuk meg, hogy legalább a megszólítással semmilyen problémánk nincs (gondoljunk a protokollbeszéd első mondatának megfogalmazási nehézségeire). A mi Istenünk nem ismer protokollt. A legnagyobb hatalmasság elvárja, hogy a lehető legegyszerűbb módon „Atyánk”-nak szólítsuk.

Ez a megszólítási mód máris reményre ad okot, hogy tudniillik Ő a mi kérésünket meghallgatja, ugyanis ha Ő nekünk „Atyánk”, ez azt jelenti, hogy Krisztus minket testvéreivé fogadott, ugyanannak az Atyának gyermekeivé váltunk. „Ha azért ti gonosz létekre tudtok a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok jókat azoknak, a kik kérnek tőle?” – biztat tovább Jézus a Hegyi Beszédben (Mt 7,11).

„Atyám” – ennek a kimondása azt jelenti, hogy az Ő gyermeke vagyok. Hozzáfordulásom azt jelenti: annál zörgetek (akár úgy is, mint tékozló fiú), akinél van az örökség, ami egyszer rá fog szállni fiaira és leányaira.

„Atyánk” azt is jelenti, hogy mi mindnyájan testvérek vagyunk.

Ha ennyi jót jelent az Ő neve, ahogyan megszólítjuk, akkor ez a név méltó és illő, hogy „szenteltessek meg”, vagyis legyen szent.

Az értelmező szótár szerint a „szent” szóval olyan „tökéletes személyeket, tárgyakat vagy fogalmakat jellemezünk, akik vagy amik különleges figyelmet, kellő tiszteletet érdemelnek”.

Ha kérjük, ha kell kérni azt, hogy legyen szent az Ő neve – ez azt jelenti, hogy a világ még nem fordít rá „különleges figyelmet, kellő tiszteletet”.

Valóban, nevének szentségét sok mindennel megsértjük, meggyalázzuk. Például azáltal, hogy az Ő nevének és megszólításának fontosabb számunkra azoknak a neve és megszólítása, akikre rá vagyunk utalva, és akiknek imponálni akarunk, számításból. Az Ő nevének szentségét sértjük meg akkor is, amikor saját akaratunkat szeretnénk érvényesíteni, miközben zengve ismétlgetjük: „legyen meg a te akaratod” Hogyan várhatjuk országának eljövételét, ha csak a mi akaratunkat engedjük érvényesülni? Az Ő nevének megszenteléstelenítjük (talán a legsúlyosabb mértékben) azzal is, hogy Isten gyermekeihez méltó módon szólunk, miközben Isten gyermekeihez ahogy sem illő módon élünk. Szánk elmondja: „hiszem és vallom”, életünk pedig azt mutatja: „nem hiszem és nem vallom” Szánk elmondja, hogy „ígérem és fogadom”, életünk pedig azt mutatja, hogy az esküvéssel megerősített „igen”-t „nem”-mé tesszük, a „nem”-et pedig „igen”-né. Tovább csorbítjuk az Ő nevének szent voltát azáltal is, hogy keresztre feszítjük, naponként gúnyoljuk és gyalázzuk azt, aki egyedüli jogos (!) örököse a mi Atyánknak, aki Isten nevének valóban és tökéletesen megszenteli.

És most láss csodát világ, hallj evangéliumot, istentelen ember: éppen ott, ahol a leggyalázatosabban bántunk Atyánk Egyszülöttével, a legrosszabbat, amit vele tettünk – a mi Atyánk azt javunkra fordította. Szentségének leggonoszabb elutasítását a mi megváltásunkra fordította a „mi Atyánk”, a mi kegyelmes, jó Atyánk. Sőt, Lelkének segítségével még arra is képessé tesz, hogy munkáljuk az ő nevének megszentelését. Ez történik most is, Igéjének prédikálása által. Üzenetének meghallgatása és megtartása által

is megszenteljük az ő nevét. Az imádkozás által is; mert ha imádkozunk, ez azt jelenti, hogy a legfontosabbat tőle várjuk. Tehát komolyan vesszük Őt.

Leginkább azonban úgy szenteljük meg az ő nevét, ha elfogadjuk és teljesítjük az ő akaratát, ha engedelmes gyermekei vagyunk, ha életünket hozzáigazítjuk az Ő tanításaihoz, ha hétköznapiaink megfelelnek a vasárnapoknak.

Számbavéve emberi gyengeségeinket, el kell ismernünk, hogy amennyivel mi hozzá tudunk járulni Isten nevének megszenteléséhez, az nagyon kevés, nagyon csekély teljesítmény. Már azzal, hogy ezt kérem: „szenteltessék meg a te neved”, elismerem, megvallom: én képtelen vagyok a te neved megszentelésére; elsősorban Te munkáld neved megszentelését, azt, hogy nevednek jó csengése legyen hívők és hitetlenek fülében egyaránt; Te munkáld, hogy holnap meglátszódjon rajtunk, hogy ma templomban voltunk; Te segíts a föld sójává, a világ világosságává lenni. Te tégy alkalmassá arra, hogy a farizeusi igazság mércéjénél magasabb szinten tudjuk teljesíteni akaratodat, nem csak szó szerint töltve be a törvényt, ahogyan az megmondottak a régieknek, hanem Krisztus tanítása szerint, Aki tőlünk több és jobb igazságot vár, mint a farizeusi igazság.

Gandhi azt tanította: ha a világtól változást vársz, te légy az első, aki megváltozol. Ha ez a megváltozás az emberi életek megszentelését jelentené, akkor Isten neve is szent volna minden ember számára. Ez pedig a világ megváltozását jelentené, Isten országának eljövételét.

Túl gyengék vagyunk ehhez? Túl csekély teljesítmény az, amennyivel mi hozzá tudunk járulni Isten nevének megszenteléséhez? Igen, nagyon csekély, nagyon kevés, nagyon kicsi, akárcsak egy marék kovász, vagy mint egy mustármag. Szerény, jelentéktelen és kicsi, akárcsak a kiseded, aki olyan szerény körülmények között született. De abban a „Kicsiben” a végtelenség szállt földre, maga a Szent jött el az emberhez. És azért jött, hogy segítségül legyen számunkra Isten nevének megszentelésében, és hogy mi is szentek legyünk. Jött, hogy a világ adventje általunk is közelebb kerüljön a beteljesedéshez, ahol majd mindenek szentnek tartják Isten nevét. Ámen.

Székely László

Mezőveresegyháza

Menny és pokol

Alapige: Jelenések 21,1–8

Bibliaviasítás: Lukács 16,19–31

A menny és a pokol kérdése életünknek és keresztyénségünknek a legfőbb, a legfontosabb kérdése, mert nem mindegy az, hogy hol fogjuk tölteni az örökkévalóságot, a mennyben-e vagy pedig a pokolban.

A hitetlen, a világi ember számára persze ez a kérdés nem kérdés, ez a téma egyáltalán nem téma. Ő ugyanis teljesen erre a földi életre koncentrál. Őt egyáltalán nem érdekli a túlvilági lét, a mennyei lét. Ő itt a földön akar boldog lenni, itt akar mennyországot teremteni a maga számára, itt akar mennyei boldogságban, békességben, kényelemben, gazdagságban és bőségben élni. Minden törekvése arra irányul, hogy életét földi mennyországgá varázsolja.

Ezen kívül a világi ember abban a tévhitben él, hogy számára a mennyei lét is biztosítva van. Reá a túlvilágon is mennyei boldogság vár. A saját maga alkotta hittételek szerint ő ugyanis azt hiszi és azt vallja, hogy Isten végül is mindenkinek – a meg nem térő bűnösöknek is – megbocsát és mindenkit üdvözít. Mert Ő a Jóisten, akinek egyetlen dolga sincs, csak az, hogy nekünk, embereknek megbocsásson.

Isten majd végül mindenkinek megbocsát, mindenkit magához fogad a mennyei örömbe és boldogságba, és milyen jó is lesz mindannyiunknak majd odaát.

A hitetlen embernek ezt a téves hitét, felfogását, sajnos sok esetben maga az egyház is erősíti, alátámasztja képviselői, a lelkészek által.

Az ortodox egyház temetési liturgiájában ott van például a megbocsátásnak, a megbékélésnek a szertartása, amely szertartás által az ortodox lelkész a halottat mindenkivel kibékíti: mind Istennel, mind emberekkel („ha akarja az illető, ha nem”)! Ennek következtében a halott a szájába adott bűnbánat és bocsánatkérés által, megbékélt lélekkel, mindenkivel megbékélve, úgy is mondhatnánk, hogy lelki értelemben patyolattisztán távozik e földi életből. Ilyen tisztára mosva pedig lehetetlen az, hogy az illető ne üdvözüljön.

Mіндеzt figyelembe véve, feltevődik a kérdés, hogy akkor mi értelme törekedni a tiszta és szent életre, a büntelen életvitelre, mi értelme kerülni a bűnt, hisz a nagy elköltözés előtt úgyis tisztára mossák az embert. Mi értelme tartózkodni a bűn mocsarától, mocsoktól, hisz néha olyan jóleső érzés meghemperegni benne?

Mi, református lelkipásztorok pedig – úgy gondolom – azzal erősítjük az emberek téves hitét, azzal hajtjuk a malmukra a vizet, hogy túl sokat beszélünk nekik a kegyelemről, a mennyei örömről, és túl keveset az ítéletről, a kárhozatról, a pokolról. Pedig Isten Igéje szerint a pokol is épp olyan valóság, mint a mennyország.

A szomorú tapasztalat pedig az – nem tudom, mások hogy vannak ezzel –, hogy manapság a kegyelem már nem nagyon hatja meg az embereket, nem nagyon érinti meg őket. Az ítélet hirdetése talán nagyobb hatással lenne rájuk.

Most pedig lássuk, hogy mit tanít a Szentírás, Isten szent és igaz beszéde a mennyről és a pokolról, a kegyelemről és az ítéletről.

A Szentírás szerint kegyelemre csak a megtérő bűnösök számíthatnak. Csak azok, akik szakítanak a bűnnel, felhagynak bűnös életmódjukkal és megbékülnek Istennel. A meg nem térőkre és a képmutatókra ezzel szemben Isten ítélete vár.

Pál apostol ezt írja a korinthusiaknak: „Ne tévelyegjete: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, sem tolvajok, sem nyereszkesedők, sem részegesek, sem rágalmazók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát. Pedig ilyenek voltak közületek némelyek: de megmosattatok, megszentelődtetek és meg is igazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk által.” (1Kor 6,9–11)

A kegyelem feltétele tehát a megtérés, a Krisztusban való új élet.

Most pedig lássuk, hogyan ábrázolja a Szentírás a menny és a pokol valóságát.

A Szentírás nagyon sok képet használ e két ellentétes valóság kifejezésére. Sőt elmentéppárokból, ellentétes képekben fejezi ki e két valóságot.

Beszél például:

- Isten csűrjeiről és az olthatatlan tűzről (vagy tüzes kemencéről, gyehenna tűzéről);
- a menyegzői házról és a külső sötétségről;
- Ábrahám kebeléről és a gyötrelém helyéről;
- az örök életről és az örök büntetésről.

Vajon miről beszélnek, mit hirdetnek ezek a képek ?

Az első kép például azt hirdeti, hogy az emberek nem ugyanarra a helyre, hanem különböző helyekre fognak kerülni az egyetemes feltámadás és az utolsó ítélet után.

Egyesek – az értékes, a tartalmas életű, gyümölcsöző életű, „búza” emberek – Isten „csűrjeibe” fognak kerülni. Mások pedig – az értéktelen, üres életű, gyümölcstelen, „konkoly” emberek – a gyehenna tűzére fognak kerülni. A gyehennáról tudjuk azt, hogy Jeruzsálemnek a szeméttelpe volt az Úr Jézus idejében.

Nagyon durva ennek a képnek az üzenete, hisz szó szerint azt hirdeti, hogy a „szemét” emberek (az értéktelen, üres életű emberek) a maguk helyére, vagyis a szemétre fognak kertülni.

A második képnek az üzenete ehhez hasonló. Arról szól, hogy a világosság fiai a világosság helyére, a mennyei lakodalomba fognak bejutni, ahol örökké Isten világossága fogja beragyogni az életüket. A sötétség fiai pedig, akik szeretik a sötétséget és a sötétség cselekedeteit cselekszik, ők a külső sötétségben fogják tölteni az örökkévalóságot.

Még sorolhatnánk tovább a képek üzenetét, de én úgy gondolom, hogy már ennyi is elég ahhoz, hogy megértsük azt, hogy nem lesz egyforma az emberek sorsa a feltámadás és az utolsó ítélet után, és hogy már itt e földi életben eldőlt az, hogy ki hol fogja tölteni az örökkévalóságot.

Még egy kérdés feltevéődik ezzel a témával kapcsolatban. Mégpedig az, hogy mi, keresztyén emberek biztosak lehetünk-e üdvösségünk felől? Van-e valamilyen biztosítékunk afelől, hogy a mennybe jutunk, hogy biztosan üdvözülni fogunk?

A Heidelbergi Káté szerint az üdvösség egyik biztosítéka az, hogy már most, e földi életben érzem szívemben az örök élet kezdetét. Már most megérezek valamit a mennyei örömből és boldogságból. Sajnos, ez a biztosíték nem mindig jön be. A mennyei öröm helyett sok esetben a pokol gyötrelmeit éljük át épp az egyházban, ahol ezt az örömet kellene folyamatosan átélnünk.

Hát akkor mi biztosíthat mégis bennünket az üdvösség, az örök élet felől?

Csupán egy dolog: a Krisztusba vetett hitünk. Üdvösségünk biztosítéka tehát nem bennünk, hanem rajtunk kívül van, Krisztusban van. Krisztus az egyetlen út Isten felé és az üdvösség felé. „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam” – mondja az Úr Jézus személyesen. (Jn 14,6) Ő mondja azt is, hogy: „aki hisz énbenem, ha meghal is él, és aki csak él és hisz énbenem, nem hal meg soha.” (Jn 11,25–26)

Higgyünk tehát Őbenne és kövessük Őt. Mint a világosság gyermekei, járjunk mindig az Ő világosságában és úgy meglátjuk, hogy célba ér az életünk. Ámen.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

Hasonlatos a mennyeknek országa a kovászhoz

Alapige: Máté 13,33

Az ige megértéséhez

dzymé = kovász. Miként Jézus többi példázatában, úgy itt sem a kovászhoz hasonlít Isten országa, hanem az általa megkelt tésztához, sem nem a „tengerbe vetett gyalomhoz”, hanem a kifogott halak mennyiségéhez, melyből a halászok „a jókat edényekbe gyűjtik, a hitványokat pedig kihányták” (13,47). Isten országa tehát úgy viselkedik, mint a kenyértészta a kelés idején, a végső stádiumhoz közeledve. Az a felfogás, hogy a kovász a romlandóságnak, az istentelenségnek a jelképe (1Kor 5,6; Gal 5,9; Mt 16,6), a páska, azaz a kovásztalan kenyerek ünnepéhez kapcsolódik. A kovász 13-szor fordul elő az Újszövetségben, de pozitív értelemben csak ebben a példázatban. A sábbátot megelőző pénteken a kovászt el kellett távolítani az otthonokból, mert kultikusan csak a kovásztalan a tiszta, szent, az Istennek tetsző. A legnagyobb zsidó ünnepre, a kovásztalan kenyér ünnepére a szentély közeléből is el kellett távolítani a kovászt. Az oltáron is csak kovásztalan kenyérnek volt helye.

Jézus hallgatói számára első hallásra megbotránkoztató lehetett a kovász-hasonlat, hiszen a kovász az Isten akaratával való ellenkezés jelképe. Ezért az intés: „Vigyázzatok, őrizkedjétek a farizeusok kovászától és a Heródes kovászától.” (Mk 8,15) Az evangélium a kovászhoz hasonlóan „erjeszt és keleszt” Nem csoda, ha a Krisztus-követők az evangélium ellenségeinek szemében „hitetők” (27,63; 2Kor 6,8). Pálnál a kovász a régi, pogány életet, a szinoptikusoknál a farizeusok tanítását jelképezi. Míg példázatainkban a kovász pozitív, addig minden más helyen negatív értelemben fordul elő. Gyakori, közmondásszerű előfordulását rendkívüli kelesztő, erjesztő, feszítő hatásának köszönheti, mely azt jelzi, hogy egy látszólag parányi kovász és egy jelentéktelennek tűnő folyamat milyen rendkívüli változtatásra, átalakításra képes a nagy egészben. A kovász abban hasonlít a sóhoz, hogy az egészet, a teljes mennyiséget áthatja, átformálja, mintegy eltűnik benne, bár hatása nem azonos a sóéval. Az evangélium parányi kovásza az egész világot áthatja, átalakítja, hiszen ez a rendeltetése.

saton = mérce, efa, mely az arám sataból ered. A 13 literes gabonaürmérték héber megfelelője szeah. A sata tria, azaz a három mérce a 1Móz 18,6-ban fordul elő először. A mintegy 40 liternek megfelelő lisztmennyiségből háziasszony sohasem süt kenyeret, hacsak nem száz embernek kell sütnie egyszerre. Egyébként naponként sütöttek. A saton mellett az annak megfelelő római és hellén ürmérték is forgalomban volt. A véka a Mt 5,15-ben modios. Latin kölcsön szó, melynek héber megfelelője a seffel. Miként a többi kontraszt-példázatban, úgy itt is a kezdet és a vég közötti éles ellentét kidomborításán van a hangsúly. A parányi kovász hatalmas lisztmennyiség megkelesztésére is képes. Az ember szemében oly jelentéktelennek tűnő kezdetből hatalmas Isten-országa bontakozik ki, mely az egész világot betölti. A kicsiny nyájból népeket befogadó, univerzális mennyeyei sereg lesz. A kételkedőkhöz így szól Jézus: „Avagy nem ismeritek az Istennek hatalmát?” (Mk 12,25) „Ti tehát igen tévelyegtek.” (27. v.) Pedig Isten országa éppen kicsiny kezdeteiből növekedik feltartóztathatatlanul parúziai nagysággá.

egkryptó = elegyíteni, valamit valamibe úgy belerejteni, belekeverni, hogy teljesen eltűnjön, felszívódjon, rejtve maradjon. A kovással összeelegyített lisztet kenyértészta-
vá dagasztva egy éjszakán át letakarva hagyták kelni. Az elegyíteni kifejezés azt a fo-
lyamatot jelöli, mely a dagasztással fejeződik be. A kovásznak lisztben való elegyítése
Jézus messiási tevékenységére utal.

dzymoó = keleszteni, erjeszteni. A kelesztés ideje alatt a liszt állaga teljesen átala-
kul. Isten országa, dacára jelentéktelen és szerény kezdetének, olyan átalakuláson megy
át az evangélium kovásza által, melynek következménye egyetemes. De ez az átalakulás
sem nem fokozatos fejlődés, sem nem produkció, hanem mennyei csoda, mely felülről
jön. Jézus és az ősegyház igehirdetésétől teljesen idegen e világnak Isten országává
való fokozatos, lépcsőzetes átváltozása, az evangélium ereje által. Ennek a hamis re-
méységnek nyoma sincs a Bibliában. Ott csak arról van szó, hogy Isten Igéje mindent
átjár, áthat, szétfeszít, hogy aztán teljessé legyen Isten országa. A dzymoó Isten orszá-
gának rejtett jelenlétére utal. A kenyértészta a kelesztés idején mozgásban van, még
akkor is, ha ez a mozgás, átalakulás, átváltozás alig vagy egyáltalán nem látszik. Így
van ez az Isten országával is. Ez a folyamat nem egy többséget fokozatosan megnyerő
egyházat, az egész világot csendben átalakító keresztyénséget jelöl. Isten országának
rejtettsége a kudarc, a sikertelenség, az erőszakoskodás (11,12) aspektusában sem szű-
nik meg. Ez a rejtettség csak akkor szűnik meg, amikor teljessé lesz Isten országa. Ezt a
diadalt az evangélium belső ereje garantálja.

Prédikáció

Csak egy parányi kovász?

A francia bibliatársaság egy standot állított fel Párizs egyik utcáján, hogy felhívják a
járókelők figyelmét a Bibliára. „Szedd a sátorfádat és állj tovább, kit érdekel ma ez a
régí könyv” – gúnyolódott egy fiatalokból álló csoport egyik tagja. A stand vezetője így
válaszolt: „Mondok neked valamit: ebben a könyvben Isten téged is személyesen meg-
szólít.” „Engem? Hát ez nagyon nevetséges! De azért kérek egy Bibliát, hadd lássam,
hol szólít meg engem is az Isten.” Filepnek hívták ezt a kételkedő, gúnyolódó fiatalem-
bert. Találomra nyitotta fel a feléje nyújtott Bibliát, s következő pillanatban halálra sá-
padt. „Mi történt veled Filep?”, kérdezték a társai. Az történt ugyanis, hogy éppen a
János 14,9-re esett a tekintete, ahol ezt olvasta: „Monda néki Jézus: Mennyi idő óta
veletek vagyok, és még sem ismertél meg engem Filep?” Csak annyit tudunk erről a
fiatalemberről, hogy magával vitte azt a Bibliát. Csak egyetlen bibliai vers, s az előbb
még a Bibliával gúnyolódó fiatalember annak olvasása nyomán halálra sápad, s úgy
érzi, hogy azt a Bibliát semmiképpen sem hagyhatja a standon. A János 14,9 is csak egy
parányi kovász, melynek nyomán valami elindul, és erjedni kezd a fiatalember lelke
mélyén, hogy többé ne legyen olyan, amilyen eddig volt. Erről szól ez a példázat, erről
a külső és belső változásról, átalakulásról Isten Igéje nyomán.

Isten az ő Igéjében téged is személyesen, a neveden szólít meg, ismer és szeret té-
ged, érdekli, hogy mi történik veled. Rólad is szól a Biblia, és téged is megkérdez Jézus,
miként egykor Filepet: „Annyi idő óta veled vagyok, és még sem ismertél meg engem?”
Isten Igéje, a Biblia olyan könyv, mely személytől személyig érő hidat épít közted és
Isten között. Ez az 1100 oldalas könyv személyesen neked és rólad szól, átformálja és
átalakítja az egész életedet, miként a kovász a három mérce lisztet, hogy te is magaddal
vidd a Bibliát, a lelkedben téged is megszólító Igét, melyet eddig te is csak egy régi
könyvnek tartottál, hogy általa épülj, és másokat is építs lelki templommá. Nem vélet-
len, hogy Jézus Isten Igéjét a kovászhoz hasonlítja. Olykor nagyon meglepő és megbot-

ránkoztató képeket is használ Jézus, hogy hallgatóival megértesse mondanivalóját. A Márk 3,27-ben pl. saját munkásságát a rabló cselekedetével állítja párhuzamba: „Nem rabolhatja el senki az erősnek kincseit, bemenvén annak házába, hanem előbb az erőset megkötözi, és azután rabolja ki annak házát.” Most meg a kovász képével él, melynek hallatán bizonyára sokan megbotránkoztak, ugyanis a kultikus törvényen kívül helyezett tárgy, az istentelenségnek és szentségtelenségnek a képe most a szent és a kiteljességre váró mennyország képévé lesz. Sütöttél már valaha kenyeret vagy ünnepekre kalácsot? Ugye, milyen elenyészően kicsi a kovász a sok-sok liszthez képest, melyből kenyeret vagy kalácsot süthetsz? Példázatunk kovásza valósággal eltűnik, felszívódik, teljesen láthatatlanná lesz a három mérce, több mint 20 kiló lisztben. Ez az elenyészően kevés, és annak lisztben történő eltűnése, elrejtése szoros kapcsolatban áll egymással. Így van ez az Isten országával is. Jézus az ő tanítványainak, de neked is megígérte országának eljövetelét. Mennyi szenvedéssel, bánattal és fájdalommal vesszük mi is tudomásul Isten országának még *nem* helyzetét, létét, amely bár *már* itt van, de *még* nincs itt a maga teljességében. Jézus éppen ezzel a példázattal akarja erősíteni az ő országára vágyakozó lelkedet. Milyen parányi, elenyésző kovász volt Jézus 12 tanítványa. Milyen kicsi és jelentéktelen volt ez a sereg, melyet olykor sokan, máskor senki sem követett. Milyen kicsi és jelentéktelen a mi gyülekezetünk is ebben a nagyvilágban, mennyire képtelen tartósan megvetni lábát a hétköznapi világban, vagy a tömegeket mozgásba hozni. Ami itt történik, semmi esetre sem valami látványos dolog. Vasárnapról vasárnapra elhangzik egy-egy, talán szép prédikáció, és történnek csodák is, senki sem tagadja, és mégis marad minden a régiben, olyanak, amilyenek voltak. 2000 évvel ezelőtt a rómaiak továbbra is uralkodtak, az elnyomatás nem szűnt meg. Ma a liberalizmus szinte mindent maga alá gyűr, az iszlám világában a napokban is keresztyén templomokat robbantottak fel, és keresztyének százai estek áldozatul a merényletnek. Mennyire fáj ez nekünk! Az egész keresztyén egyháztörténelem ezzel a fájdalommal van tele, Isten országának kicsinysege, rejtettsége miatt. Milyen kevés volt és kevés ma is, a mi gyülekezetünkben is azoknak a valódi kovász-tanúknak, kovász-bizonyoságtévőknek a száma, akik Isten országának ügyét képviselik. Olyan jelentéktelen, parányi ez a kovász, mintha nem is létezne. Hol vannak az élő gyülekezetek, melyek tudják, hogy mi a feladatuk? Figyeljétek meg: gyülekezeteink és lelkipásztoraink jelentékeny része nem a mi Urunk ügyét, hanem egyházszerkezeti, nemzeti vagy polgári, kulturális ügyeket képviselnek. Hol van az Ige egyháza, a reformáció egyháza, mely az Ige szerint él, cselekszik és válik lelki hatalommá? Olyan ritka ez ma is, mint a fehér holló. Így volt ez már a reformáció idején is, nem véletlenül nevezi Luther a keresztyéneket „ritka madarak”-nak. Az utolsó 2000 évben változtatott-e az egyház, az evangélium és Isten országa a világ képén? Ezekre a kérdésekre becsülettel és felelősségteljesen kell válaszolni, mert valamit csak változtatott! Ha elvegyül a kovász a lisztben, megkeleszti azt. Ez a mi reménységünk. Isten Igéje sem tér vissza dolgavégezetlenül. Az Ige alaptermészete, hogy kovászként hatja át az egész = *olos* világot, nem csak annak egy részét. Kálvinnál olvassuk: „Tanuljunk meg tehát, ha testi szemünk előtt *megvethetőnek tűnhet is fel* a Krisztus országa, de elménket az ő *mérhetetlen és felbecsülhetetlen hatalmára* irányítja, amint is egyszerre teremtett *mindeneket a semmiből.*” Isten Igéjének, országának erői láthatatlanul, azaz rejtett módon hatnak e világban. Hogy szeretnénk, ha kovász lehetne a saját gyülekezetünk a környék gyülekezetei számára! 2000 évvel ezelőtt a zsidó-keresztyén gyülekezet is kovász szeretett volna lenni a zsidó gyülekezetek nagy-nagy tömegében. Így is értelmezhetők ezt a példázatot a zsidó keresztyének, akik abban reménykedtek, hogy kovászként fokozatosan átjárnák, áthatják és megkelesztik a zsinagógák népét, miként Jézus példázatában a kovász a három mérce lisztet. Példázatunk *ko-*

vász kulcsszava az Isten országaról szóló beszéd szinte hihetetlenül átalakító, átváltoztató erejére utal. Az Isten Igéjében jelen levő *dinamika, energia* erősítse a te hitedet is, hogy mindenkor, újból és újból legyen bátorságod és erőd dacolni a világgal és annak gonosz hatalmasságaival.

Mígnem az egész megkel

A kovász lassan, de biztosan és ellenállhatatlanul hatja át a három mérce lisztet. Ez a kovász természete. De ez a természete Isten Igéjének és az Ige szolgálatában álló keresztyén embereknek és családoknak. Egy nemzetközi keresztyén ifjúsági konferencián arról tanácskoztak, hogy miként kell utat készíteni az evangélium számára. Sokan propaganda-munkát, irodalmi lehetőségeket és sok más dolgot javasoltak, melyhez elegendő segédeszközt nyújthatna a 21. század technikája. Ekkor felállt egy fiatal afrikai lány, és így szólt: „Azokba a néger falvakba, melyeket meg szeretnénk nyerni az evangélium számára, először nem Bibliát, hanem egy keresztyén családot küldünk, hadd lássák a pogányok, hogy hogyan él egy keresztyén család.” Milyen parányi kovász az egyetlen keresztyén család a pogányok három mércényi lisztjében, és mégis képes arra, hogy egy egész falut megkelesszen, hogy így is gyarapodjon Isten országa. Mit mond az Úr Jézus Krisztus? „Úgy fényljék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyi Atyátokat.” De Isten országának ez a csodája mégis *felülről jön*. Isten nem akarja, hogy te építsd fel az ő országát, ez kizárólagosan az ő hatáskörébe tartozik. Te csak bízzál az ő hatalmában, hogy ezt ő meg is teszi és ki is teljesíti a föld mind végső határáig. Megváltó, világot megújító művét nem bízza a te kezedre. A te feladatod más: hálából az ő akarata szerint élj, és kovászként így hasd át, így járd át a körülötted élőket. Ő nem akarja, hogy valamilyen önálló, kegyes hatalmi központot építs ki magad körül. Ő csupán annyit akar, hogy az ő országa kiteljesedéséért imádkozzál, abban reménykedjél, arra várjál. Ő azt várja tőled, hogy Ézsaiással együtt így imádkozzál: „Oh, vajha megszakasztanád az egeket, és leszálnál.” (64,1) Semmi mást nem kell hát tenned, csak imádkoznod és várnod? Elég ölbe tett kézzel várnod a csodát? A „kicsiny nyáj”-tól csak ennyit vár el Isten? Gondolod, hogy nyugton aludhatsz, és semmit sem kell tenned, mert bőven elég, ha hallod az ő hangját: „Íme, mindent újjá teszek?” Ha hiszed, hogy ő az, aki mindent újjá tesz, akkor nem alszol, hanem vigyázol, nem hallgatsz, hanem szólsz. És nemcsak szólsz, hanem cselekszel is, ha embertársaid éheznek és szomjúhozna, mígnem (*eos ou*) az egész megkel. Nem te építed Isten országát, hiszen ez az ő kiváltsága, de bizonyosságot tehetsz róla szavakban és cselekedetekben. Többet nem is vár tőled Isten, de ez éppen elég.

Egy iszlám faluban néhány család áttért a keresztyén hitre. Nyomban kirekesztették őket a falu társadalmi életéből. A férfiak többé már nem ülhetek ki a kapu elé beszélgetni, vízpipát szívni, az asszonyok többé nem hozhattak vizet a falu kútjáról. Ezért a keresztyének saját udvaraikon ástak kutat. Aztán egyszer csak elapadt a falu közös kútja. Ekkor a keresztyének felajánlották, hogy egykori muzulmán testvéreik hozzájuk jöjjenek vizet meríteni, a kapujukra pedig egy táblát helyeztek el ezzel a felirattal: „Itt keresztyének élnek!” Így tapasztalta meg egy egész falu muzulmán közössége, hogy a keresztyének otthonában segítségre számíthatnak. Vajon ezután hány muzulmán család tért át a keresztyén hitre? A három mérce lisztbe azért elegyítik a kovászt, hogy az egészen megkeljen. Légy kovász, és engedd, hogy Isten cselekedjen veled tetszése szerint, mert sok három mérce liszt van, melynek meg kell kelnie! És ha nem is teszel ki táblát a kapudra, hogy „Itt keresztyének élnek”, de legyen valósággá az életedben, amit Jézus mond: „Nem rejtethetik el a hegyen épített város.”

Hiszed-e, hogy a parányi kezdet dacára is az Isten országa számára megnyert emberek száma nagy lesz, hogy egyre többen fognak megújulni, megváltozni, átalakulni? Mindez nem dobra verve, színpadi látványossággal történik, hanem úgy, ahogy a 11,25-ben olvassuk: „...elrejtet ezeket a bölcsék és az értelmesek elől, és a kisdedeknek megjelentetted.” És közben az evangélium fája hatalmassá terebélyesedik a parányi kovászhoz, a szerény kezdetekhez képest. Isten országának éppen az az egyik titka, hogy növekedése, kiteljesedése nem megszokott módon, hanem teljesen másként történik, mint a világban. Isten ügye nem hiúsulhat meg. Az evangélium éppen itt, a földi életben sugározza ki megváltó erejét benned és általad. Isten Igéje megerjeszti a világot, míg nem üdvösségre jutva magunk is, én is és te is Isten országának polgárai leszünk. Ámen.

Ajánlott irodalom:

- DEHN, G. In: EICHHOLZ, G.: *Herr tue meine Lippen auf*. III. Emil Müller Verlag, Wuppertal/Barmen 1964, 295–301.
- GRUNDMANN, W.: *Das Evangelium nach Lukas*. Ev. Verlagsanstalt, Berlin 1974, 282–283.
- HOFFSÜMMER, W.: *Kurzgeschichten für Gottesdienst, Schule und Gruppe*. M. Grünewald Verlag, Mainz 1990, I, 53.; III, 68.
- Dr. JAKUBINYI György: *Máté evangéliuma*. Apostoli Szentszék kiadó, Budapest 1991, 166.
- JEREMIAS, J.: *Die Gleichnisse Jesu*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1962, 101., 145–149.
- KÁLVIN János Magyarázata Máté, Márk, Lukács összhangba hozott evangéliumához. Székelyudvarhely 1940, 152–153.
- KÜHNER, A.: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Aussat Verlag, Neukirchen-Vluyn 1994, 51.
- LOHMEYER, E.: *Das Evangelium nach Matthäus*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1956, 219–221.
- RENGSTORF, K. H.: *Das Evangelium nach Lukas* NTD 3. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1958, 172.
- RIENECKER, F.: *Das Evangelium des Matthäus*. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 184.
- RIENECKER, F.: *Das Evangelium des Lukas*. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 335–336.
- SCHNIEWIND, J.: *Das Evangelium nach Matthäus* NTD 2. Vandenhoeck-Ruprecht Verlag, Göttingen, 1950, 120.
- SCHWEIZER, E.: *Das Evangelium nach Lukas* NTD 2. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1973, 199.
- Dr. VARGA Zsigmond: *Máté evangéliumának magyarázata*. Jubileumi Kommentár, Bp. 1969, 19.
- Dr. VARGA Zsigmond: *Lukács evangéliumának magyarázata*. Jubileumi Kommentár, Bp. 1969, 83.

Prédikációk advent nagyhetére

Felszegi Imre
Somkerék

A tékozló fiú példázata

„Jézus Krisztusnak vére megtisztít minket minden bűntől”!

Alapige: Lukács 15,21
Bibliavetítés: 1János 1,1–9

A tékozló fiút apja visszafogadta. Hallottuk azt is, hogy Mennyei Atyánk mindannyiunkat visszafogad, Magához ölel és megáld.

1. A mai alapigénk elénk tárja a fiú bűnvallását. Azt olvassuk, hogy gondolatait szavakba önti, és hangos szóval elmondja apjának.

Minden bizonnyal nehéz volt egykor odaállni apja elé, és kikérni a vagyon ráeső részét. Aztán könnyű volt azt nemtörődöm módon eltékozolni. Újabb nehézség következett, amikor a „jó barátoktól” és kéjhölgyektől elhagyatva, a disznók vályújához süllyedt.

Az igazi nehézség azután következik: hangos szóval bocsánatot kérni attól, akit megbántott. Azt látjuk, hogy habozás nélkül elkezd mondani bűnvallását, sőt atyjának nevezi azt, akit halottnak nyilvánított és elhagyott.

Honnan van ez a bátor alázata, és miképpen tudja ily bátran elmondani bűnvallását?

Úgy, hogy a bűnbocsánatot már megkapta, apja magához ölelte, ezt hallottuk az előző versből, és most már tudja, az apja visszafogadta. Ilyen bátor alázattal kell nekünk is elmondanunk bűnvalló imádságunkat, és ilyen bátorsággal kell kérnünk bűneink bocsánatát, mint akik tudjuk, hogy Mennyei Atyánk már megbocsátotta bűneinket Jézus Krisztus vére hullásáért.

2. A tékozló fiú beismeri, vétkezett. És el is mondja bűneit.

A megtéréshez kimondhatatlanul fontos ez a két lépés, amire megtanít mai igénk: felismerni a bűnt, és attól elszakadni.

A bűn felismerése ebbe az egy szóba van összesűrítve: „vétkeztem” Dávid király is ugyanezt a szót mondja ki, mikor Nátán próféta fejére olvassa paráznaságát és gyilkosságát (2Sám 11,12): „Vétkeztem az Úr ellen!” A templomba felmenő vámszedő pedig bűneinek tudatában így imádkozik: „Isten, légy irgalmas nékem bűnösnek!” (Lk 18,13)

Mi is bűnös mivoltunkat valljuk meg minden istentiszteleten, mikor elmondjuk a Kálvin János-féle bűnvalló imádság szavait: „Úr Isten... megvalljuk és megismerjük szent felséged előtt, hogy mi szegény bűnösök vagyunk...” Az úrvacsoravételkor pedig ama kérdésre: hiszitek-e, hogy bűnösök vagytok?, hangos szóval ezt válaszoljuk: Hiszszük és valljuk! Szükséges a bűnt meglátni, megutálni, és azt Istennek megvallani, meggyónni, mert csak ezt követi a bűnök megbocsátása, azaz a feloldozás.

Dávid az 51. zsoltárban megvallja bűneit Isten előtt, mert tudja, „Isten előtt kedves... a töredelmes lélek... és a bűnbánó szív” (Zsolt 51,19), és így megkapva a bűnbocsána-

---

A sorozat első fele az *Igehirdető* előző, 2012. októberi számában jelent meg (a szerk.).

tot, új életet kezd. A bűneit megvalló vámszedőről Jézus Krisztus azt mondja: „...megigazulva méne alá az ő házához.”

Mi minden istentiszteleten a bűnvalló imádság elmondása után halljuk Mennyei Atyánk irántunk való végtelen szeretetét: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő Egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) Az úrvacsoravételkor bűneink megvallása után halljuk a feloldozást: „Hirdetem néktek bűneitek bocsánatát, melyet megad mindannyiunknak a mi Urunk Istenünk ingyen kegyelméből, egyedül a Krisztus érdeméért.”

A büntől szabadulni tehát így lehet: kérni és elfogadni Istentől a bűnbocsánatot, melyet Mennyei Atyánk készségesen megad mindannyiunknak.

3. Bűnvallásában a hazatért tékozló fiú így jellemzi magát: „...nem vagyok méltó” Azaz méltatlan vagyok. Beismeri az ifjú, hogy bűnével bemocskolta magát, így hát apja jogosan tekintheti megvetettnek, közönséges bűnösnek. Látni fogjuk, az apa saját fiának tekinti, és visszafogadja szeretett gyermekét. Igazi bűnvallásunknak mindig része kell legyen ez az önjellemzésünk, hogy Isten előtt nem vagyunk méltók. Kálvin János szépen tanít bennünket erre, amikor úrvacsorai beszédében arra figyelmeztet, hogy az Úr Szent asztalához „nem közeledhetünk... a magunk igazságában bízva vagy a magunk érdemére támaszkodva, csak mint szegény bűnösök járulhatunk ide”, mint akik tudjuk: „...egyedül Istentől jön a kegyelem és az örök üdvösség.”

Mi hajlamosak vagyunk Isten előtt mérlegelni jócselekedeteinket. Sőt, sokszor túlzottan méltatjuk önmagunkat, érdemeinkre hivatkozunk, és azokkal hivatkozunk.

Ebben a torzult öngazunkban bízva csődbejutott, moslékos vályúnál fetrengő emberrekként elveszítjük Isten atyai szeretetét és határtalan kegyelmét. Ezért kell mindenkor meglátnunk és beismernünk mulandó mivoltunkat, és azt, hogy Isten kegyelméből élünk, és ugyancsak Isten kegyelméből lehet miénk az örök üdvösség.

4. A tékozló fiú tudja, apja már visszafogadta, de mégis elmondja bűnvallását. És az Atya meghallgatja. Az a tény, hogy a fiú elmondja kérését, az apa pedig meghallgatja, ez mindkettőjüknek jó. A fiú kimondja mindazt, ami nyomasztja, azaz kitarja lelkét és megkönnyebbül.

Két történettel szeretném kiemelni, milyen áldásos dolog, mikor valakinek kiönthetjük sajnó lelkünk panaszát és vérző szívünk mély fájdalomát.

Az első történet Anna nevéhez kapcsolódik. Ismerjük a történetet, ezért csak röviden vázolom. Anna gyermektelen. Bánatában a templomban hosszasan imádkozik. Éli, a főpap gondolván, hogy Anna részeg, megszólítja. De Anna így válaszol: „...bánatos lelkű asszony vagyok én, csak szívemet öntöttem ki az Úr előtt”, majd azt olvassuk, hogy Anna elment, és „nem vala többé szomorú” (1Sám 1,1–19). Elmondta Istennek bánatát és megvigasztalódott.

A második történet szerint egy idős férfi elmesélte lelkészének életét a maga minden bűnével és gonoszágával együtt. Az őszinte bűnvallást hallva a lelkész hirtelen nem tudott semmit sem szólni. Mire az idős férfi így szól: nem kell semmit mondania. Nekem bőven elég volt, hogy meghallgatott, és én kitarhattam lelkemet. Az örömezenet a mi számunkra az, hogy mi mindenkor kimondhatjuk, kiimádkozhatjuk magunkat, mert Mennyei Atyánk mindig meghallgat bennünket. Az a tény, hogy a tékozló fiú kimondja nyomasztó gondolatait és az apa meghallgatja, az apának is jó, mert így megérti, hogy fia valóban megbánta, amit cselekedett.

5. A fiú nem fejezi be mondanivalóját, hiszen mielőtt elindult apjához ezt mondta: „Fölkelvén elmegyek az én Atyámhoz, és ezt mondom néki: Atyám, vétkeztem az ég

ellen és te ellened. És nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hivattassam, tégy engem olyaná, mint a te béreseid közül egy!” (18–19) De nem tudja végigmondani azt, amit előre megfogalmazott. Miért?

Mintsem találgassuk a feleletet, inkább olvassuk egybe a mai alapigét és a következő verset: „És monda néki a fia: Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened, és nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hivattassam! (21) Az atyja pedig monda az ő szolgáinak: Hozzátok ki a legszebb ruhát, és adjátok fel rá, és húzzatok gyűrűt a kezére és sarut a lábaira!” (22) Érthető. Nem fejezi be bűnvallását, mert az apa közbeszól, viszont nem elutasító, hanem befogadó szavakkal, de erről majd a következő alkalommal fogunk beszélni.

Ma még csak annyit kell kiemelnünk az igéből, hogy amennyire nehéz volt a fiú számára az utólagos szégyenkezés és a bocsánatkérés, annál nagyobb szeretettel ölelte magához apja.

És ez így van a mi életünkben is. Úgy érezzük, nehéz elindulni a templomba, viszont megkönnyebbülve térünk vissza otthonainkba. Nehéz megvallani bűneinket, de mily jól érezzük magunkat, mikor le tudjuk tenni bűneink terhét. Nekünk csak egy kis lépést kell megtennünk, és Atyánk nagy ajándékkal áld meg bennünket. Elindulunk, és Atyánk már vár minket, csak közeledünk, és Mennyei Atyánk már visszafogadott bennünket.

Életünk minden napjában őszinte bűnvallással járuljunk Mennyei Atyánkhoz, mert Jézus Krisztus véérért megtisztít minket minden bűntől, és megajándékoz a földi élet és az örök élet minden áldásával. Ámen.

Már itt a földön érzem szívemben az örök élet kezdetét

Alapige: Lukács 15,22–23
Bibliaviasítás: Máté 22,2–14

Az alapigénket megelőző versben hallottuk, hogy a hazatérő, tékozló fiú elkezdte mondani apjának az előre megfogalmazott bűnbocsánat kérését, de apja közbeszól.

1. Az apa belevág fia szavába, mert gyors intézkedéssel mindent a fia javára cselekszik. A hazatérő fiú számára minden elő van készítve: ruha, gyűrű, saru és a hízott tulok. Mindez annak a jele, hogy az apa vég nélküli szeretettel várja és fogadja fiát.

Jó Istenünk végtelen szeretetét érezzük és tapasztaljuk, amikor elfogad bennünket úgy, amint vagyunk, és amikor mindent a mi javunkra cselekszik. Istennek ezt a minden bűnt beborító szeretetét legfőképpen Jézus Krisztus helyettes áldozatában látjuk.

Böjtfőkor Jézus Krisztus egymaga böjttől, imádkozik és szenved a pusztában, és eképpen megkezdte messiási szolgálatát. A keresztútját egyedül járja végig, hiszen nagycsütörtökön még tanítványai is elhagyják félelmükben. Nagypénteken meghal bűneinkért, és amikor egymaga elszenvedett és elvégezett mindent, akkor a megígért harmadik napon feltámadva mindent nekünk ad. Igen. Jézus Krisztus feltámadásával nekünk ad mindent. Nekünk adja a feltámadás örömeit és a feltámadás drága hitét, valamint megajándékoz az örök élettel.

Az Írás kérdés formájában fogalmazza meg ezt az örömeit: Isten „az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna Vele együtt mindent minékünk?” (Róm 8,32)

Istenünk mindent elkészít és nekünk ad, ami szükséges a földi életben, és azután az örökkévalóságban. Így vár bennünket: szerető öleléssel, csendes megbocsátással, cselekvő szeretettel, megterített úrasztalával, Jézus Krisztus vére által megváltott étellel és örök üdvösséggel. Isten kezében és Isten kezéből minden a miénk: az élet és az örök élet.

2. A tékozló fiú bűnvallására az apa nem szavakkal válaszol, hanem tettekkel. Jól tudja, hogy fiának minden szónál és szép beszédnél többet jelent és többet mond maga a tett: az ölelés, a megcsókolás és a visszafogadás.

Ugyanakkor ki kell emelnünk azt is, hogy az apa nem béresnek fogadja vissza a fiút, hanem mint örökös és szeretett gyermekét, akire ismét rábízta a kincseket és ismét hatalommal ruházta fel.

Mennyei Atyánk tettekkel és cselekedetekkel mutatta és bizonyította meg Jézus Krisztus halála és feltámadása által, hogy szeretett gyermekei vagyunk. Megbocsátja bűneinket, visszafogad kegyelmébe, és közben elhalmoz áldásaival, hogy tudjunk mint Isten-fiak igaz, értékes, boldog és szerinte való életet élni.

A János evangéliumában Jézus Krisztus így szól: „én azért jöttem, hogy életük legyenek és bővüljenek.” (Jn 10,10)

Mennyei Atyánk nem azért bocsátja meg bűneinket, hogy aztán megszabadulva azoknak súlyától ismét bünt kövesünk el. És nem azért tisztít meg, hogy mi aztán menjünk, és ismét bemocskoljuk magunkat.

Mennyei Atyánk megbocsát és megtisztít, hogy tudjunk kegyelméből tiszta életet élni.

Ezért jön hozzánk újra bizalmasan, és ismét reánk bizza minden áldását, hogy tudjunk valóban Krisztus szerinti, áldott életet élni. Isten minden reggel ad egy fehér lapot, ez a mi új életünk lehetősége, amelyre nincs felírva semmi a tegnapi, a múltbeli bűneinkből, hanem az a lap teljesen tiszta, azért, hogy tudjunk minden reggel tisztán indulni és új életet kezdeni. Fogadjuk el Isten kezéből az új életkezés lehetőségét!

3. Az apa, mikor visszafogadja fiát, nyilvánosan cselekszik, mindenki szeme láttára. Ez a tény, valamint a többes számban szereplő igék: „hozzátok, adjátok, húzzatok, vágjátok le, együnk és vigadjunk” mindenkit arra ösztönöz, hogy örvendjen a tékozló fiú visszafogadásáért. Egy bűnös ember megtérése nemcsak az egyénnek a magánügye, hanem a család, a gyülekezet, a nép érdeke, hogy ne tékozló, naplopó emberek lakják az országot, hanem épp ellenkezőleg, értékes, igaz, tiszta életű emberek vegyenek körül bennünket.

A mai igénk nemcsak az örvendezésre szólít fel bennünket, hanem sokkal inkább egymás befogadására és visszafogadására akar megtanítani. Jézus Krisztus így kér: bocsássatok meg egymásnak, szeressétek egymást. Vissza kell fogadnunk tékozló gyermekeinket a családi közösségbe, mert csak így menthetjük meg a továbbzüléstől, és csak így kezdhetnek új életet! Be és vissza kell fogadnunk embertársainkat a gyülekezet közösségébe, az Anyaszentegyházba, mert csak itt, Jézus Krisztus seregében van mindannyiunknak megtartatásunk. Örvendünk kell, hogy mind többen és többen indulunk el a moslékos vályútól, és érkezünk meg az atyai házba.

Örvendünk kell, hogy Jézus Krisztus mindannyiunkat visszafogad.

4. Az örvendezés tetőfokára hág, amikor az apa örömlakomát rendez a visszatért fia számára. Az ige tanítása tiszta és világos: örvendoznünk kell egy bűnös ember megtérésén. Szabad-e a keresztyén embernek örvendezni, és részt venni a lakomán? Itt nem dorbézolásról és nem tivornyázásról van szó, hanem az Úrban való örvendezésről. Meg-

figyelendő, hogy csak ennyit olvasunk: együnk és vigadjunk, hiányzik az ivásra, ivászatra való felhívás. Valóban örvendeznünk és vigadnunk kell, hogy Atyánk megbocsát, visszafogad és szeret.

Mennyei Atyánk visszafogadásának és szeretetének jele az is, hogy lakomát szerez számunkra és asztalközösségben van velünk.

Jézus Krisztus asztalhoz ül tanítványaival. Ez jelenti a testvéri kapcsolatot. Júdás esetéből látjuk, hogy aki megveti és semmibe veszi a Krisztussal való közösséget, annak vége a pusztulás. Viszont, aki földi életében Krisztussal élő kapcsolatban van, az Krisztussal lesz a mennyei honban is. Aki minden nap meghívja Krisztust a maga asztalához, az már mostantól hivatalos a mennyei lakomára. Jöjjünk Jézus Krisztushoz, Ő mindannyiunkat elfogad! És, amikor innen hazaindulunk, hívjuk Jézust magunkkal, hogy ekképpen mindenkor Vele lévén, már itt érezzük szívünkben az örök élet kezdetét. Ámen.

„Istenem, teljes öröm van tenálad”

Alapige: Lukács 15,24
Bibliaolvasás: Zsoltárok 16

A tékozló fiú hazatért, apja visszafogadta, majd előhozatta az előre elkészített ünnepi kellékeket, és lakomát rendezett fia számára.

1. Az apa ekkor elmondja, milyen érzés járta át szívét, míg fia távol volt az atyai háztól. Az apa úgy érezte, hogy fia elveszett és meghalt. Valóban, a fiú elveszett az apai ház, a család, a gyülekezet közössége számára. Elveszett a bűn mélységében, a disznók – mondhatjuk így –, a patkányok között. És meghalt a fiú. Olyan volt, mint egy holt lélek. Nem beszélt apjával, nem gyarapította a család vagyonát, nem ápolta szüleit, nem vett részt a gyülekezet életében, vagyis hasznavehetetlen volt. Ezért volt szomorú az apa, mivel fiát elveszítettnek és holtnak vélte.

Mennyei Atyánk is elmondja, hogy Ő szomorú, mikor mi elveszünk a bűn fertőjében, és bánkódik, mikor mi élő-halottakként, haszontalan emberekként tengünk-lengünk.

Istentől távol, valamint Ige, imádság, templom és úrvacsora nélkül mindannyian elveszettek és halottak vagyunk. Lehetünk bármilyen jól képzett szakemberek, bármilyen ügyes, szorgos és becsületes emberek, de Isten nélkül nincs igazi életünk, sem örök életünk. Szomorú lenne elmondani, hogy falvainkban és városainkban hányan élnek Isten nélkül, hányan nem tudják: mi az imádság, miért kell templomba jönni, mire való a nagyhét? Borzasztó rá gondolni, hogy milyen sokan vannak, akik évekig, évtizedekig nem hívják segítségül Jézus Krisztust, nem úrvacsoráznak, és nem engedik be Istent az életükbe. Mindezt a szomorúságot a bűn okozza. Ezért kér minket Isten, hogy fordítsunk hátat a bűnnek, térjünk meg Hozzá és éljünk. Isten nem akar minket szomorú emberekként látni, ezért megkeres és visszafogad kegyelmébe.

2. Fia hazaérkezésével az apa szomorúsága örömmre fordul. Ezt az örömrészét így fogalmazza meg: az én fiam megtaláltatott és feltámadt. Jézus Krisztus találta meg a tékozló fiút. Utánament, megkereste, megtalálta és visszahozta. Mindannyiunkra tekintve mondja Jézus: „azért jött az Embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.” (Lk 19,10) Megkeres és megtalál minket, mert értékesek vagyunk az Ő számára. Istennek szeme fénye, kincsei vagyunk, és nem akarja, hogy elveszünk. Elküldi hoz-

zánk, majd keresztfára adja Egyszülött Fiát, Jézus Krisztust, hogy minket megváltson és megtartsa. Isten akkor örvend, mikor mi tiszta, igaz és szerinte való életet élünk. Örömeiben az apa azt mondja, hogy fia feltámadt. Ez azt jelenti, hogy újra él. Az atyai háztól való elmenetelétől és oda való visszatéréséig a fiú csak létezett. Csak tengette életét egyik napról a másikra, vegetált, mint a disznók, ingázott a kocsmá, a parázna nők társasága és a moslékos vályú között. Ezt a patkányszerű, semmirekellő életet megutálva, hazatér, és most ismét él. Újra övé a tiszta, eredményes, mondjuk így: a természetes, normális élet. Isten minket is feltámaszt az új életre. Minden igehirdetés és úrvacsorázás által feltámaszt az Ő akarata cselekvésére, a Jézus Krisztus útján való járásra, az igazi keresztyéni életre. Ezt munkálja bennünk Szentlelke által. Kérünk és engednünk kell, hogy a Szentlélek vegyen körül, töltsön be bennünket és vezessen. És, ha engedjük, vezet az élet és örök élet útján.

3. Az apa megbocsátja fiának bűneit és visszafogadja őt avégre, hogy ez által kiségtse, kiemelje az elveszett és halotti állapotból, és beemelje a tiszta, igaz, értékes és boldog életbe. Itt a fiúnak már nincs semmi szerepe, érdeme, mindez az apának a végtelen kegyelméből és jóindulatából jövő szeretet-cselekedete. Itt értjük meg igazán, hogy miért életfontosságú teljesen rábízunk magunkat Isten kegyelmére és szeretetére. Mert csak így van nekünk életünk és örök üdvösségünk. Láthatjuk az özönvíz történetében, hogy Noé teljesen rábízta magát Istenre, és megtartatik. Teljes mértékben rá kell bízunk magunkat Istenre, mert Ő adja számunkra mindazt a jót, áldást, amit már elkészített mindannyiunk számára. Képszerűen fogalmazva: mi kinyújtjuk üres kezünket, és Isten oda helyezi ingyen, kegyelemből az Ő áldását, és ezek által van megelégedett és Istent dicséző életünk.

4. A mai alapigénk azzal zárul, hogy „kezdének azért vigadni”. Három kérdést kell megfogalmaznunk: hol, mikor és kik vigadnak? Vegyük sorba. Hol vigadnak? Az atyai házban. Volt az ifjú életében vigasság a tékozlás útján is, amikor paráznákkal emésztette fel a vagyont (30), de az csak bűn-vigasság, tékozló-öröm volt, amely a moslékos vályúhoz vezetett. Az atyai házban, az Atyától kapott öröm viszont az élet-örömmre és az örök élet örömébe vezet az ifjút, és vele együtt minket is.

A második kérdés így hangzik: mikor vigadnak? Csak, amikor a fiú ismét benn van az atyai házban. Az igazi öröm a mi életünkben is csak akkor kezdődhet, mikor nincs életünkben semmi bűn, semmi gát, ami Istentől elválaszt. Pál apostol ezt az Istennel és Istenben való örömet így fogalmazza meg: „élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.” (Gal 2,20)

A harmadik kérdés: kik vigadnak? Azok, akik benn vannak a lakomán. Azok örvendenek, akik Krisztuséi. „Kezdének vigadni” – mondja az igénk. Tehát, már elkezdődött a vigasság, az igazi öröm.

Istennel állandó örömben vagyunk itt a földön, és azután az örökkévalóságban. Ezt az örömmüzenetet a Káténk így fogalmazza meg: „...már e mostani életben is érzem szívemben az örök élet kezdetét, ez élet után oly tökéletes boldogságom lesz, amilyent soha szem nem látott, fül nem hallott, sem emberi szív meg nem gondolt, amelyben Istent mindörökké magasztalom.” (HK 58) Ámen.

Legyünk Krisztus-képűek!

Alapige: Lukács 15,25–28a
Bibliaolvasás: 1Korinthus 6,9–20

Az elmúlt alkalommal eljutottunk a tékozló fiú példázatának magyarázatával odáig, hogy az apa visszafogadja hazatért fiát. Örömeben lakomát rendez, és megkezdődik a vigasság. Ezzel az örömlakomával és a fiú-apa kapcsolatának helyreállításával végződhetett volna a példázat. Viszont Jézus Krisztus folytatja a tanítást, mert döntés elé állítja a hallgatóságot. „A hallgatók ettől kezdve szereplői is az eseményeknek.” (Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázata*)

1. A mai igében ismét együtt van a család. Ezt a családi egységet bontotta meg a kisebbik fiú, mikor „nagykorúsítva” magát háta fordított szerető apjának, és elindult a tékozlás és a bűnhalmozás útján. A moslékos vályútól hazatért. Apja visszafogadta.

De a nagyobbik fiú nem volt jelen a visszafogadás, majd a lakoma kezdetének pillanatában, és most a mezőről, a munkából hazajövet, hallja a vigasság hangját. A nagyobbik fiú a munkás, a kötelességét teljesítő gyermek. A kérdés a mi számunkra: melyik vagyok én? Hogyan cselekszem, mint a kisebbik, vagy mint a nagyobbik fiú?

A kisebbik, tékozló fiú életét már megvizsgáltuk, most nézzük meg közelebbről a nagyobbik fiú viselkedését, és csak azután válaszoljunk a felvetett kérdésre.

A nagyobbik fiú megjön a mezőről. Megáll beszélgetni egy szolgálival. Ettől a szolgától kérdezi meg, hogy mi történik odabenn. A szolga beszámol az eseményekről. A nagyobbik fiú a történeteket tudomásul veszi, de nem megy be a lakomára. Leáll beszélgetni. Ez idő alatt már rég bemehetett volna megbékélni testvérel. De nem ezt teszi. Inkább kinn beszélget.

Mennyire igazat mond a közmondás: sok beszéd szegénység. Bizony szegények vagyunk a megbocsátásban, a szeretet-adásban, mert túl sok időt pazarolunk a szófecsérlésre. Ki volt a hibás? Ki kezdte? Mit mondott?

A példázatbeli apától kell megtanulnunk a helyes magatartást, aki szó nélkül magához öleli és szereti gyermekét. Mennyei Atyánk szeretet-cselekedetét be kell vinnünk a családba, a gyülekezetbe, a munkahelyre, hogy tudjunk minden élethelyzetben, mint az Ő gyermekei, az Ő akarata szerint cselekedni.

2. A mezőről hazatérő fiú nem megy be a házba. Mintha valami akadály lenne előtte. Az akadály talán a harag lenne, hogy a vagyon felét elprédáló tékozló fiút az apa visszafogadta? Vagy inkább a féltékenység, hogy a neki járó vagyonrészt az apa ismét megfélezi?

Most gondoljunk a magunk életének irigység-helyzeteire, és az előttünk tornyosuló válaszfalakra, melyek elválasztanak testvéreinktől, gyülekezeti tagoktól. Például, akik rendszeres templomba járók, mily rosszmájú irigységgel néznek arra, aki végre rászánja magát és elmegy a templomba. Avagy talán féltékenyek arra, aki „sok idő elteltével” ismét részt vesz az istentiszteleten?

Mindenekelőtt meg kell tanulnunk az apa irigység-mentes és harag-nélküli igaz, tiszta szeretetét. Ezzel a krisztusi szeretettel kell szeretnünk egymást.

Másodszor pedig tudnunk kell, hogy amikor Isten megbocsátja felebarátunk bűneit, azzal nekünk nem okoz kárt. Mikor Isten embertársunkat is körülveszi szeretetével, nem kell félnünk, hogy elfogy Isten szeretete és nekünk nem marad. Nem fogy el Istenünk megbocsátása, szeretete. Nem fogy el az úrvacsora kenyere és bora. Nem fogy el Isten áldása. Istenünk egyformán szeret mindannyiunkat végtelen, vég nélküli szeretetével.

Az irigységet és a válaszfalakat önerőből nem tudjuk megoldani és átlépni. Szükségünk van Isten segítségére. És a csodálatos az, hogy Jézus Krisztus segít. Elveszi bűnünket, irigységünket, haragunkat, és nekünk adja szeretetét, kegyelmét, hogy tudjuk valóban megélni azt a szerető életet, melyet Ő nekünk adott.

Egyetlen történetet mondok el, melyben azt látjuk, hogy Jézus Krisztus miképpen segít legyőzni és átlépni a rosszat. Egy férfi, saját bevallása szerint, meghallgatta a prédikációt, és amikor hazament, bocsánatot kért családtagjaitól, és arra kérte őket, hogy segítsenek neki, mert szeretne megváltozni.

Életünkben minden jóra fordul, mikor kérjük Isten bűn-falakat eltörlő kegyelmét, és elfogadjuk életüket megújító, végtelen szeretetét.

3. A nagyobbik fiú ezzel a magatartásával megfosztja önmagát apja és testvére asztalközösségétől és szeretetétől, valamint a lakoma örömetől.

A farizeusok és az írástudók megértették, „róluk van szó,... hiszen zúgolódásukat a nagyobbik fiú haragjával kell azonosítaniuk.” (Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázata*) A farizeusok önmagukat igaznak véelve nem ültek asztalhoz a bűnösökkel, a vámszedőkkel, habár Jézus asztalközösséget vállalt velük.

Mennyi áldástól fosztjuk meg önmagunkat, amikor „csakazértis” öngazságunkban bízunk, akárcsak a példázatban a nagyobbik testvér.

Most már kérdezhetjük: ki vagyok én ebben a történetben? Mit cselekszem ebben a drámai helyzetben?

Ki vagyok én? A kisebbik fiú, a tékozló? Az vagyok-e én, aki nemtörődöm módon felrúgtam a családi békét, pénzéhes ösztöneimnek engedve kirúgtam munkatársamat az állásából, a bűnt megkívánva szakítottam a templomos, imádkozó élettel, és csélcsap módon eltékoztam szüleim vagyonát? Megtanították nekem is:

„Istenedtől kapott hitedhez,
Szüleidtől tanult anyanyelvedhez
Őseiteől örökölt szülőföldedhez
Ne légy hűtlen soha”!

De, vajon mindennek nem az ellenkezőjét cselekszem-e?

A felvetett kérdésre, hogy vajon én vagyok-e a kisebbik fiú, a válaszuk egyértelmű: nem. Nem szeretnék a kisebbik fiú lenni.

Akkor én vagyok a nagyobbik fiú? Én vagyok a szorgos, a munkáját felelősséggel végző testvér, aki viszont nem tud megbocsátani testvéreinek, aki csak öngazságában bízunk?

Feleletünk ismét tagadó: nem. Nem szeretnék a nagyobbik fiú sem lenni.

És most jön az igazán éles kérdés. A két testvér közül melyik vagyok én? Vagy inkább fogalmazzunk így: melyik szeretnék lenni?

Egyik sem! Nagyon helyes! Akkor?

A szerető apa szeretnék lenni! – mondjuk mindannyian.

A példázat szerint az apa maga az Isten. Hogyan lehetek én, hogyan lehetünk mi olyanok, mint Isten? Egyáltalán meg lehet-e fogalmazni ezt a kérdést? Igen.

Sőt, szükségszerűen meg kell fogalmazzunk ezt a kérdést, mert Isten a maga képére és hasonlatosságára teremtett bennünket. Ezt az istenképűségünket rontotta meg a bűn. Isten viszont nem akarja, hogy mi bűn-képűek legyünk, a bűn képében mutakozzunk. Ezért, elküldte megváltásunkra Jézus Krisztust, hogy az Ő áldozata által mi mindnyájan Krisztus-képűek lehessünk. Erre szólít fel az Ige: legyünk Krisztus-képűek!

Ne méricskéljük, ne zsugorítsuk a bűnt, valamint ne gondoljuk magunkat igazaknak. Szakítanunk kell a bűnnel, a bűnös gondolatokkal és a gonosz szándékokkal.

Életünk célja és feladata: legyünk Krisztus-képűek. „Krisztus-képűnek lenni pedig annyit jelent: Mindenben úgy élni és cselekedni, ahogy Krisztus élne és cselekedne a mi helyünkben, a mi sajátos körülményeink és feladataink között.” (Varga László: *Istenismeret*) Ámen.

„Térjetelek meg kérlek, szól az Úr”

Alapige: Lukács 15,28b

Bibliaviasítás: Zakariás 1,1–6

Azzal zártuk az előbbi igehirdetést, hogy a nagyobbik fiú látva, hogy apja visszafogadta a visszatért kisebbik fiát, megharagudott, és nem akart bemenni a lakomára.

1. A nagyobbik fiú megharagudott. Emberi szemmel nézve a nagyobbik fiúnak komoly oka van haragudni öccsére, hiszen az eltékozolta az apai vagyont. Igen ám, ha minket is cselekedeteink szerint ítélné meg Mennyei Atyánk, akkor bizony már réges-régen elvesztünk volna bűneink miatt. A nagyobbik fiúnak ebben az örökösödési kérdésben teljesen igaza van, viszont, amint láttuk, ő sem tökéletes, így hát hajlandó kellené legyen befogadni és visszafogadni öccsét.

Ismét magunkra kell ismernünk e történetben. Milyen sokszor nem tudjuk legyőzni keresztyéni gőgünket, és megvetjük, lenézzük azokat, akik végre rászánják magukat és bejönnek Isten templomába. Mi, akik gyakorta itt ülünk a templom padjaiban, hajlamosak vagyunk ebből kifolyólag magunkat igazaknak, tökéleteseknek vélni, holott tudnunk kell, hogy mindannyian bűnben fogantattunk és születünk. Itthon maradottaknak és hazatérteknek, „távol valóknak és közel valóknak” (Ef 2,17), templomosoknak és templomkerülőknak egyetlenségünk van tiszta, teljes és boldog életet élni: úgy, hogy elfogadjuk Mennyei Atyánk kérlelő szeretetét, előzmények nélküli jóindulatát és megbocsátását. Nekünk tehát olyanoknak kell lennünk, mint Jézus Krisztus. Tőle kell megtanulnunk a vég nélküli szeretetet, hogy tudjuk szeretni a keresztyéneket és a nem keresztyéneket, valamint felebarátainkat és vér szerinti testvéreinket.

2. A nagyobbik fiú nem tud részt venni apja és testvére örömeiben. Az apa örvend, mert épségben és egészségben kapta vissza a halottnak és elveszettnek vélt kisebbik fiát. A hazatért tékozló fiú örvend, mivel apja visszafogadta őt az atyai házba. Most az lenne a természetes, az ésszerű, hogy a nagyobbik fiú együtt örvendjen apjával, és ő is fogadja vissza testvérét. De nem ezt teszi.

E jelenetben a farizeusok magukra ismernek. Az evangéliumok tudósítása szerint a farizeusok nem akartak asztalhoz ülni a vámszedőkkel és a bűnösökkel. Sőt, Jézus Krisztus ellen is zúgolódtak, hogy bement a bűnösök házába, és együtt evett velük. A Máté evangéliumában ezt olvassuk: Jézus „letelepedék a házban, imé sok vámszedő és bűnös jött oda és letelepedtek Jézussal és az ő tanítványjaival az asztalhoz. És látva ezt a farizeusok, mondának az ő tanítványainak: Miért eszik ez a ti Mesteretek a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?” (Mt 9,10–11) A farizeusok ezzel a magatartásukkal kizárták magukat Jézus Krisztus társaságából és a Vele való asztalközösségből. És mindezt azért cselekedték, mert magukat igaznak vélték önigazságukban bízva.

Magunkra kell ismernünk e jelenetben. Hiszen „...nemcsak a hitetlen világfi, nemcsak az egyházatlanlanságával tüntető bölcselelő, hanem a kegyes ember is bűnös szokott lenni” – mondja Török István. (Török István: *Etika*)

Mi pedig annyira kegyeseknek, tisztáknak véljük magunkat, hogy ebből az öngazság-páholyunkból nem tudunk lehajolni a bajban levő embertársunkhoz, és nem tudunk megbocsátani testvérünknek.

Ismét Jézus Krisztus tanít meg a helyes magatartásra. Ő mondja: „tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek.” (Mt 11,29) Csak a Krisztus szeretetével, a szelíden és alázatosan élő embernek van nyugodt és csendes élete, ezért kell nekünk komolyan vennünk a hitünket, és ezért kell Mesterünk nyomdokain járnunk.

3. Az apa szeretettel viszonyul mindkét fiához. Mindkettőjüket részesíteni szeretné a megrendezett örömlakomában. A kisebbik fiú, elfogadva apja szeretetét, bemegy a lakomára és együtt örvend apjával.

A nagyobbik fiú viszont nem megy be, és így örömtelen marad. A csodálatos az, hogy az apa nem akarja nagyobbik fiát kinn hagyni az örömtelenségben és egymagába roskadva, ezért kimenvén, kérleli, hogy menjen be az örömlakomára. Mennyei Atyánk nem akar minket a bűn fertőjében és az elveszettség állapotában látni. Ezért minden időben így szól hozzánk, mint egykor népéhez a próféta által: „Ezt mondja a Seregeknek Ura: Térjetelek meg kérlek a ti gonosz útitokról, és a ti gonosz cselekedeteitekből.” (Zak 1,4) Isten nem örömtelenségre és kárhozatra teremtett bennünket, hanem öröme és örök életre. Jézus Krisztus életével és vérével megváltott, hogy, mint megváltottak, tudjunk örvendeni az Őszerinte való életben.

Végre valahára tudomásul kell vennünk, hogy Isten nélkül, az atyai háztól távol, Krisztus megváltása nélkül nincs élet, csak létezés, nincs eredményes, boldog élet, csak céltalanul tengődés, és nincs örök élet, csak kárhozat. Az igazi életet és az örök üdvösséget egyedül Jézus Krisztus adhatja és adja mindannyiunknak. Most már teljes mértékben tőlünk függ, hogy hol és hogyan élünk. Élhetünk Istentől és a templomtól távol, örömtelenül eltékozolva életünket.

De, élhetünk Isten kezében, mint megváltottak, mint az örök élet örökösei.

Engedjünk Mennyei Atyánk kérlelő szavainak, jöjjünk, és legyünk Ővele itt és odaát mindannyian. Ámen.

Mindnyájunkat szeret Isten

Alapige: Lukács 15,29–30

Bibliaolvasás: János 13,1–17

A 28. vers magyarázatával zártuk előbbi igehirdetésünket, melyben az apa kérte a nagyobbik fiát, hogy menjen be a hazatért testvére számára készített örömlakomára.

Isten kér bennünket, jöjjünk be az Ő templomába, az Úr szent asztalához, és jöjjünk, fogadjuk el végtelen szeretetét és megváltó kegyelmét! Istennek legyen hála, meghallottuk hívását, eljöttünk, itt vagyunk, és öröm járja át szívünket-lelkünket, mert halljuk az élet evangéliumát: szeret minket Isten!

1. A példázat szerint a mezőről hazaérkezett nagyobbik fiú nem akar bemenni és kinn marad. Ekkor apja kimegy, és kéréssel fordul hozzá, mert őt is be akarja vinni az örömlakomára. A mai igéből hallottuk, hogy a nagyobbik fiú az apa kérlelő szeretetére durva szavakkal válaszol. Apjának mondott válaszában benne van a szemrehányás: „ennyi esztendőtlől fogva szolgállok neked” Milyen sokszor zúgolódunk mi is amiatt, hogy mennyi ideje szolgálunk, és milyen méltatlan szolgálatokat kell nekünk elvégeznünk.

Zúgolódás helyett inkább figyeljünk Jézus Krisztusra, Aki megmossa tanítványai lábait, ezzel példát adva, hogy Ő, az Úr elvégzi a legmegvetettebb munkát. És azután így szól: „példát adtam néktek, hogy amiképpen és cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek.” (Jn 13,15) Szolgáljunk szeretettel, mert az igazi szolgálatot Jézus Krisztus végzi el érettünk, miattunk és helyettünk. Ő szolgálva szeret és szolgálva meghal érettünk.

Azután a nagyobbik fiú szavaiban ott van az önismerésre való hivatkozás: „soha parancsolatot át nem hágtam” A nagyobbik fiú igazabbnak, jobbnak gondolja magát öccsénél. A farizeusok magatartása ez. Sokszor mondjuk mi is: „mi jobbak, igazabbak vagyunk amazoknál” Éppen ezért „nem ülünk velük egy asztalhoz”, „nem keressük a társaságukat”, ezek mind olyan szólások, melyeket sajnos gyakran mondunk egymásnak.

Viszont tudnunk kell, hogy Isten előtt egyformák vagyunk. Isten egyformán szeret mindannyiunkat. Nagypénteken Jézus Krisztus egyenlőképpen szenvedett mindannyiunk bűnéért, és feltámadva mindannyiunknak adja a feltámadás örömét és a feltámadás hitét.

A beszélgetésből az is kiderül, hogy a nagyobbik fiú kívánságot is megfogalmaz az apjának tett szemrehányásban. Kívánságát így mondja el: „nékem soha nem adtál egy kecskefiat, hogy az én barátaimmal vigadjak”. Már idéztük ezt az ígét, mikor a kisebbik fiú engedett a kívánságnak, de most meg kell ismételnünk: „a kívánság megfogván bünt szül” (Jak 1,15). És akkor most kérdezhetjük: a nagyobbik fiú milyen barátokkal szeretne vigadni, és hogyan? Mintha szeretné ő is megkóstolni a laza, kicsapongó, tivornyázó életet. És most, mielőtt vitatkoznánk azon, hogy ez igaz-e vagy sem, gondoljunk önmagunkra. Nem irigyeljük-e néha azokat, akiknek nincsenek erkölcsi törvényeik, akiknek nem kell semmiféle parancsolatnak alávetniük magukat? Nem gondoljuk-e néha, hogy jobb annak, akinek nem kell minden vasárnap a templomba mennie, mert annak van ideje egyéb dolgokkal is foglalkoznia? Ha őszinték vagyunk, akkor be kell vallanunk, hogy bizony így van. Így van, mert ott van mindannyiunkban az úgynevezett „velünk született bűn”. A döntő lépés csak az, hogy szabad lábra engedjük, vagy pedig Krisztus segítségével harcolunk a bűn ellen és legyőzzük azt.

Jézus Krisztus segít legyőzni kívánságainkat és saját igazunkat. Erre buzdít az ének szava is: „Harcoljunk Jézus nevében, Szent Igéje fegyverünk, A Sátánon győz bizonylyan E nagy névvel seregünk.”

2. Megfigyelhető az is, hogy a nagyobbik fiú egyszer sem mondja ki azt a szót, hogy atyám, és a saját testvérét is a „te fiadnak” nevezi.

A kisebbik fiú érezte, hogy apja segítsége, szeretete és visszafogadása nélkül ott marad az elveszettség és a halál állapotában, ezért kétszer is kimondja e drága szót: „atyám” A nagyobbik fiú, mivel önismerésében bízik, úgy érzi, nincs szüksége apja segítségére, ezért szavaival megbántja apját és eltávolodik tőle. Bűneink és a magunk igazsága miatt, milyen sokszor az az érzésünk, hogy távol van tőlünk Isten. És milyen tévesen gondoljuk, hogy Isten van távol tőlünk. Holott, mi vagyunk távol Istentől hitetlenségünk miatt, és bűneink elkövetésével egyre távolabb kerülünk Istentől. Isten nem a messzi távolban, nem a moslékos vályúnál, nem a templomtól és az úrasztalától távol akar látni bennünket, hanem atyai házában. Ezért vár, visszafogad és kér, hogy jöjjünk be az Ő kegyelmébe és szeretetébe.

Milyen sokszor nem tudjuk szívből kimondani ezt a szót: Atyám, Atyánk, Mennyei Atyánk és mi Atyánk. Pedig ez az egy szó megtöri és megszünteti ezt a bűn okozta távolságot. Abban a pillanatban, amikor hittel kimondjuk: „Atyám”, máris érezzük, hogy

minden megváltozott szívünkben, lelkünkben és életünkben. Érezzük, máris ott vagyunk Mennyei Atyánk kezében.

3. A nagyobbik fiú öccséhez viszonyítva értékeli a maga életét. Erről már beszélünk. Ezért most csak röviden említem, és annyit mondok: nekünk nem egymáshoz viszonyítva kell értékelnünk a magunk életét. Azért, mert nem bűn-képűeknek kell lennünk, hanem Krisztus-képűeknek. Amikor tehát életünk eseményeit, jócselekedeteit mérjük, Jézus Krisztushoz viszonyítva kell mérnünk önmagukat. Az igaz, tiszta életnek a mércéje nem mi vagyunk, hanem Jézus Krisztus. És Jézus mindent megad számunkra, ami szükséges az Őszerinte való élethez.

A nagyobbik fiú azt veti apja szemére, hogy neki nem adott egy kicsi kecskét. Mi erre azt feleljük: kicsi kecskét nem, de nagyot igen. Vagyis: kicsi ajándékot nem, de nagyot igen! Mennyei Atyánk pontosan így cselekszik velünk is. Kicsit nem ad nekünk, de nagyot igen. Kicsi ajándékot, kicsi áldást nem ad, viszont nekünk ad mindent. Nekünk adja Egyszülött Fiát, Jézus Krisztust, és vele együtt mindent. Ezért lehetünk Krisztus-képűek, Istennek igaz gyermekei, Jézus Krisztusnak hűséges tanítványai. Ámen.

Legnagyobb a szeretet

Alapige: Lukács 15,31–32

Bibliolvasás: 1Korinthus 13

Isten kegyelméből megérkeztünk a tékozló fiú példázata utolsó két versének magyarázatához. Hallottuk az elmúlt alkalmakkor, hogy nem a magunk mércéjéhez kell mérnünk magunkat, hanem Isten végtelen szeretetéhez.

1. A mai igéből azt halljuk, hogy a nagyobbik fiú durva szavaira az apa ismét szeretettel válaszol. Az apa fiának nevezi azt, aki őt nem nevezte apjának. És haragvó fiát igyekszik lecsendesíteni és megnyugtatni. Örvendezésre kéri fiát, mondván: „te mindenkor én velem vagy, és mindenem a tiéd! Vigadnod és örülnöd kellene hát.”

Ez az igazi öröm. Amikor az apa-fiú közösségben nincs szünet, szeretetkapcsolatukban nincs megszakadás, hanem állandó együttörvendezésben élnek, és az apa szeretné, ha az lenne most is. Ezért kéri nagyobbik fiát, hogy bocsásson meg öccsének, és menjen be az örömlakomára. Talán úgy indultunk mi is a mai napon templomba, hogy tele volt a szívünk haraggal, nyugtalansággal és irigységgel. Meg kell köszönnünk Mennyei Atyánknak, hogy ismét szeretetével jön hozzánk, és megtanít az örvendő életre. Az örvendő élet nem a tékozló élet, hanem az Atya közösségében való élet. Saját magunk életére tekintve mondhatjuk az Ige gondolatmenetében: nem a moslékos vályúnál, éhezés, megvetettség és szégyenkezés közben vagyunk boldogok, hanem itt, Isten templomában, ahol Mennyei Atyánk megbocsát, megvigasztal, és biztosít afelől, hogy minden áldása a miénk. Az apa szándéka: bevinni fiát az örömlakomára, és elvezetni az örvendő életre. Isten ezzel a céllal teremtett és váltott meg minket. A Káténk tanítása szerint Isten azért teremtett, hogy „örök üdvösségben” (HK 6. kérdés–felelet) Vele éljünk. Megváltásunk célját pedig az Írásban így olvassuk: senki „el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

Jézus Krisztus e példázatával el akar vezetni mindannyiunkat az örvendő életre. Ismételten hangsúlyoznunk kell, hogy az öröm forrása nem a tivornyázás, a barátokkal való vígasság, a kecskegida, hanem a Jézus Krisztusban megváltott élet.

2. Az apának az egész példázaton keresztül változik a hangulata az öröm és a szomorúság között. Az apa szomorúságát a kisebbik fiának a tékozlás útján való elindulása jelenti. De öröme fordul az apa szíve, amikor tékozló fia hazajön. Viszont, ismét szomorú és bánatos az apa, mert nagyobbik fia nem hajlandó bemenni a lakomára.

Mennyire magunkra ismerünk e két testvér viselkedésében és magatartásában. Hol egyikünk, hol másikunk bántja meg Mennyei Atyánkat. A családban, a gyülekezetben mindig vagyunk néhányan, akik rossz útra térünk, vétkezünk Isten ellen, rágalmozunk felebarátunkat, kisémmizzük testvérünket, s így okozunk bánatot Mennyei Atyánknak.

Istennek legyen hála, hogy sokan fel tudjuk mutatni az Istennek tetsző életet.

Megfogalmazódik bennünk a kérdés: vajon nem lehetne, hogy mindenki megtérjen, és Istennel éljen? Ábrándozunk, és mondjuk: milyen jó lenne, ha mi és minden ember itt lennénk mindenkor Isten közösségében. Mennyei Atyánk pontosan ezt akarja, ezért áldozza fel érettünk, miattunk és helyettünk Egyszülött Fiát, az Úr Jézus Krisztust. Milyen könnyű nekünk így, megkegyelmezetten, megváltottan, Jézus Krisztus segítségével igaz, tiszta életet élnünk.

Könnnyű feladata volt a nagyobbik fiúnak is. Az apa már megbocsátott a tékozló fiúnak és visszafogadta, a nagyobbik fiúnak csupán bele kell kapcsolódnia apja szeretet-cselekedetébe.

Ez így van a mi életünkben is. Jézus Krisztus elénk élte szeretet-életét. Azután példát adott a szeretetre, mikor meghalt érettünk. És tanít is minket szeretetben élni, mikor így szól: „egymást szeressétek, amint én szeretlek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok” (Jn 13,34–35). Ezzel a krisztusi szeretettel tudunk olyan életet élni, amely kedves Isten szemei előtt.

3. Visszalépve a példázat menetébe, halljuk, amint az apa kéri nagyobbik fiát, hogy menjen be a lakomára, és örvendezzen ő is, mert visszajött az atyai házba a tékozló testvére. Viszont a példázatból nem tudjuk meg, hogy a nagyobbik fiú mit cselekszik. A példázat nyitott. Egyrészt azért, mert a feleletet nekünk kell megadnunk, és nekünk kell befejeznünk a történetet azáltal, hogy mit cselekszünk. Másrészt befejezetlen a példázat, mert az ilyen eseteknek, és az ehhez hasonló helyzeteknek soha nincs végük.

Míg e bűnös testben élünk, mindig van és mindig lesz vagyoneosztási nézeteltérés, „nagykorúsítási” szándék, bűn útján haladó úttalanságba érkezés, testvéreink visszafogadása miatti zúgolódás, és a bűnnek engedve mindig eltávolodunk Istentől. E példázat életünk megismétlődő kérdéseire ad választ és tanítást. Életünk minden kérdésére a tanítás egy és ugyanaz, amit el kell fogadnunk és meg kell cselekednünk: „Szeresd az Urat a Te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből... és ...szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Mt 22,37–39)

A példázat nyitott. Nem tudjuk, hogy a nagyobbik testvér bement-e az örömlakomára vagy sem. A kérdés, amely feltevődik számunkra az, hogy: megváltoztatott-e minket e példázat? Miközben hallottuk e példázat örömmüzeneteit és tanításait, elindultunk-e a Krisztus útján? Örvendezünk-e a Krisztus vérével megváltott életnek?

Könyörögjünk, hogy Mennyei Atyánk segítsen meg bennünket Hozzá jönni életünk minden napjában, mert Ő hív, vár és elfogad bennünket, azért, mert szeret minket.

Illó és méltó Kozma Zsolt szavaival zárunk a tékozló fiú példázatának magyarázatát és igehirdetés-sorozatunkat: „Metaforikusan szólva, Isten asztala mindenki számára meg van terítve, s az apai ház ajtójában ott áll a Fiú, hogy a fiaikat minden irányból befogadja.” (Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai*) Ámen.

Prédikációk advent ünnepére

Id. Mátyás Árpád

Csokaly

A kegyelmi idő

Alapige: Lukács 13,6-9

Bibliaviasás: Lukács 13,1-5

Véres időkben, véres hírek érkeznek Jézushoz, aki a történelemformáló Isten egyszülött Fia. Ő az Atya bölcsességével rendelkezik és világosan lát, és mindig minden dologban bölcsen mérlegelve mondja ki az igazságot, azt, ami a megfellebbezhetetlen igazság. Ember ilyet soha nem tulajdoníthat magának. Ez egyedül Isten lehetősége. Milyen jó, hogy Ő ezt az igazságot nem titkolja el a tanítványok elől, bár tudja azt, hogy emberileg ez érthetetlen. Ilyenkor aztán példázatokon keresztül próbálja megértetni, felfoghatóvá tenni Isten igazságát. Pilátus véres gyilkosságai, a Siloámban összedől torony véres áldozatai mindenkiben a bűn és bűnhődés kérdését vetették fel. Valószínűleg felvetődött a mai hitetlenkedők kérdése is: „Hogyan engedheti meg ezt Isten?” Jézus válasza is elhangzik, ugyancsak kérdés formájában: Gondoljátok-é, hogy ezek az áldozatok bűnösebbek voltak más embereknél? Amit viszont Ő gondol, azt elmondja, tudni illik azt, hogy nem voltak bűnösebbek, de figyelmezteti is hallgatóit: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek!

Hogy ezt a dolgot jobban megértsék, Jézus elmondja nekik ezt a példázatot a természetlen fügefáról.

I.

Volt egy embernek egy fügefája a szőlőjében. Ezt mindenki el tudta képzelni, és most előttünk is megelevenedhet ez a kép: egy szépen elrendezett szőlőskert, s benne egy gyümölcsfa. A gazda bizonyára sokat dolgozott azért, hogy minden termőre forduljon, és a gazda várta, hogy beérjen munkájának gyümölcse. Tudta, hogy a fügefafa gyümölcsöt kell érleljen, és amikor elérkezett a fügeérés ideje, elment, hogy azon gyümölcsöt keressen, de nem talált.

A világ teremtési rendje szerint ez a gazda részéről természetes, jogos igény volt, csakhogy a bűn által megrontott világban minduntalan felborul a teremtés rendje és a meglepetés váratlan ugyan, mégis várható, mégpedig a kellemetlen meglepetés. Ezért az ember lelke mélyén mindig tele van félelemmel, hogy élete, munkája sikertelenné lehet. Miért van ez így? Mert a látható világ mögött nemcsak az Alkotó rendje érvényesül, hanem a Sátán rendbontó ereje is. Ezt pedig csak Isten Igéjének világosságában lehet tetten érni.

Aki Jézust követi, az a világosságban járó ember, és az ilyen embernek látható lesz a láthatatlan oldala a világnak, mert Isten Igéje erről nagyon sokat beszél. A példázat kapcsán is akkor kezd megvilágosodni minden, ha meglátom azt, hogy a példázatbeli ember az egy Istent, a természetlen fügefafa pedig a példázatot hallgató embert jelképezi. Isten a szőlőskert gazdája, én pedig a természetlen fügefafa vagyok. Isten az én életemben keresi a gyümölcsöket. És Ő megszorodik, ha nem talál gyümölcsöt. Emiatt sokszor haragszik is. Jó, ha ezt tudjuk. Bár Ő megismerteti velünk az Ő végtelen türelmét is, de tudunkra akarja adni, hogy senki nem élhet vissza az Ő türelmével.

II.

És ezt mondta a vincellérnek: „Íme három esztendeje járok gyümölcsöt keresni e fügefán, és nem találok.” A vincellér itt a szolgál, aki a szőlőt gondozza és munkálja. Ő volt az, aki eddig is gondozta a fügefát is. A kertész tudja, hogy a beoltott fügefát gondosan kezelni kell. Ezt biztosan meg is tette még idejében. Lenyesegette a vadhajtásokat, hogy el ne szívhassák a nemes oltás életerejét. A visszahajtásokat is lenyesegette, mert azok nem teremnek, vagy ha jó helyre nőttek, lefele hajlította és lekötözte, hogy termőre forduljanak, mert tudta, hogy alázat nélkül még a nemes fügefa ága sem teremhet gyümölcsöt.

Az egyházban a gyülekezetekben folyik ez a munka, hogy Istennek tetsző, jó gyümölcsöket termő református hívő embereket adhassunk a jövő egyházának. Csak azok, akik életébe Jézus beoltatott, azok teremhetnek jó gyümölcsöket, hiszen Ő megmondta, hogy nála nélkül semmit sem cselekedhetünk. És rajtunk Isten keresi a jó gyümölcsöket... és nem talál!

Már három éve jár, s keresi a gyümölcsöket – szól a példázat –, de ha magamra veszem az ígét, akkor az én életemben kell számolnom, hogy 10, 20, 30, 40 éve keresi rajtam gyümölcseit az Úr, a Lélek gyümölcseit. Vajon talál e rajtam, az én életemben, gyümölcsöket az Úr, vagy nem talál. És mi tudjuk-e, milyen gyümölcsöket keres? Mert a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak a megjelenését, hogy bennük a menny gyümölcseit láthassa. Egyáltalán tudhatom-e, hogy milyen gyümölcsöket keres az Úr bennem, az én életemben. Igen, mert Isten Igéje erről is világos tanítást ad a Galata levél 5,22 szerint: „De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelidség, mértékletesség. Az ilyenek ellen nincs törvény.” Vagyis ezek a cselekedetek azok, amelyeket mennyei gazdánk keres rajtunk. Ezeket én is könnyen számba vehetem, hogy vannak-e bennem, vagy nincsenek. De legyek őszinte önmagammal szemben, mert különben Pál szavaival, aki azt hiszi magáról, hogy ő valami, holott semmi, önmagát csalja. Így a próféta szerint bár irgalomra vár az ember, de siralom jön reá, vagyis ítélet. Ha tehát Isten nem találja bennem a keresett gyümölcsöket, a példázatban kimondott ítélete alá kerülök.

A terméketlen fügefára így szól az ítélet: „Vágd ki azt, miért foglalja a földet is hiába.” Már Keresztelő János is így szólt: a fejsze immár a fák gyökerére vettetett. Azért minden fa, mely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és a tűzre vettetik. A példázatban az ítélet tüze nem jelentkezik még, hiszen Jézus még nem ítélettételre jött el a földre. Erre utal a következő vers.

III.

„Az pedig felelvén monda néki: Uram, hagyj békét neki még ez esztendőben, míg köröskörül megkapálom és megtrágyázom.” (Lk 13,8)

Az egészen biztos, hogy Isten adott kegyelmi időt, de benne meglátom-e az alkalmas időt, amit előre elkészített Isten, hogy jó cselekedetekben járjak. Isten ugyanis Jézus Krisztusban mindent megtett már és a többi tőlem, tőlünk várja. Szép, de szomorú képpel mutatja be ezt Ézsaiás 5,1–7: „Kedvesemnek szőlője van nagyon kövér hegyen; Felásta és megtisztította a kövektől, nemes vesszőt plántált belé, és közepébe tornyot építtetett, sőt benne már sajtót is vágatott: és várta, hogy majd jó szőlőt terem, és az vadszőlőt termett! Mostan azért Jeruzsálem lakosi és Júda férfiai: ítéljetek közöttem és szőlőm között! Mit kellett volna még tennem szőlőmmel: mit meg nem tettem velem! Miért vártam, hogy jó szőlőt terem, holott vadat termett?!... A Seregek Urának szőlője

pedig Izráel háza, és Júda férfiai az Ő gyönyörűséges ültetése; és várt jogörzésre, s ím lón jogorzás: és irgalomra; s ím lón siralom!”

Mit meg nem tett Isten! Jézus Krisztusban mindent megtett. Őt, a bűntelent, érettem, a bűnösért keresztre adta, hogy megmentsen Isten jogos haragiából fakadó ítélettől, amely reám jönne. És ha engem megszabadított Jézus, aki hitre jutottam és el tudtam fogadni az érettem hulló vére általi üdvözítő kegyelmét, akkor meg kell éreznem, hogy Ő engem mint tanítványát a másik emberhez küld, aki még nem ismeri Őt, hogy Hozzá hívogassam. Aki konfirmált ugyan, de a templomba nem jár, Bibliát naponta nem olvas és nem is imádkozik, az egyre mélyebbre süllyed a bűnbe, ami teljesen terméketlenné teszi az életét. Aki azt gondolja, hogy a jó úton van, de a tékozló fiú útját járja, egyre csak távolodik Istentől, a gyülekezettől, de talán már szeretteitől is, de Jézusért még tart a kegyelmi idő.

IV.

Ha gyümölcsöt terem, jó: ha pedig nem, azután vágd ki azt. Hogy meddig tart a kegyelmi idő, azt senki nem tudja, csak az Atya egyedül. Ezért mondja az Ige: „Ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket!” Így Isten országa az Ige és a Szentlélek által lesz befogadhatóvá hit által az ember életébe. Jézus azért van az Atya jobbján, hogy Önmagát mindenkinek odaadhassa, hogy hit által befogadható legyen minden ember számára, mert az az igazság, hogy nála nélkül senki nem teremhet jó gyümölcsöt. Ő a belénk oltott nemes ág. Csak így teremheti az ember azt a gyümölcsöt, amit mennyei gazdája keres rajta, ha Jézus az emberben lakik. Nem mint vendég, ki percre megjelen, örök barátomként maradj velem – kérhetjük Őt erre az ének szavaival. Benne minden nap újat kezdetünk, mert meg-megújul minden reggel számunkra az Ő kegyelme. Ebben a példázatban Jézus szabadon hagyja a választás lehetőségét, mintha azt mondaná, elődbe adtam a halált és az életet.... válaszld azért az életet. Ott Jeruzsálem felett az útszéli fügefafa átok alá került, és be is teljesedett rajta az ítélet hamarosan.

Jeruzsálem 40 évnyi kegyelmi időt kapott, de népe nem tért Jézushoz. Erre is vonatkozott az, amit Jézus mondott a 3. versben: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek. Bárcsak megértenénk Jeruzsálem pusztulásában is a történelem Ura által hangosan felénk kiáltott szavát. Tudjuk ugyanis, hogy a jeruzsálemi gyülekezetet a város pusztulása előtt el tudott menekülni, míg a meg nem tért várost és lakosait a római ostromló sereg elpusztította a templommal együtt. Milyen jó lenne, ha ez velünk nem történe meg soha, mert megértettük, hogy a kegyelmi idő megtérésre adott, és ha ez nem történt meg, most megtörténhetne, amíg még tart a kegyelmi idő, hogy bennünk ezután csak Isten örökké tartó kegyelme uralkodna az üdvösségre a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

Jó várni...

Alapige: Jeremiás siralmi 3,26

Bibliaválasz: János 5,1–15

Advent a várakozás ideje. Különös, hogy nyelvünkben a várni és az elvárni kifejezések között alig van különbség, de a tartalmuk más. Az Ószövetség népe, Izráel hosszú időn át várta a Messiást. Amikor eljön, elhozza azt, amit a zsidók elvárnak tőle. Ők leg-

alább is így gondolták. Fokozott lett az elvárás a várt Messiástól, hisz annyi csodát tett. Betegeket gyógyított, vihart csendesített le, vizet változtatott borrrá. Ha tényleg ez a Messiás, akit vártunk, akkor elvárjuk tőle, hogy... Sorolták magukban, mi mindent várnak el attól, akit oly régóta vártak. Elsősorban nemzetük felszabadulását az idegen uralom alól, ahogy azt az emmausi csüggedt tanítványok mondták Jézusnak: pedig mi azt vártuk, hogy ő fogja megszabadítani Izráelt. Mi azt reméltük... Benne van ebben a csüggedés, a csalódás, a lemondás. Vártuk, eljött, itt volt köztünk, s íme, a rómaiak egyetlen végső nagy reménységünket is megölték.

A bethesdai beteg meggyógyulásának történetéből kiderült: ő már 38 éve várta az alkalmas pillanatot, hogy meggyógyuljon. Hihetetlenül hosszú idő, s még mindig nem mondott le erről a vágyáról. Továbbra is várta a víz megmozdulását. S aztán elvárta, hogy valaki végre odajön hozzá, s idejében beviszi őt a gyógyító vízbe.

Várás és elvárás: az a baj, hogy mi túl sokat várunk el egymástól. Sokszor olyan dolgokat várunk el magától Istentől is, amiket Ő nem teljesít be. Ezért van annyi csalódott ember, aki nem is kér többet Istentől, mert hiábavalónak tartja az ilyen kérést. Hiába várok a megoldásra, úgysem jön, hiába várok jobbra, nem következik be – állapítják meg rezignáltak. Isten nem tesz eleget elvárásainknak.

Hadd kérdezzelek, kedves testvérem: neked milyen elvárásaid vannak Istennel szemben? A fiatalokat kérdezem: milyen elvárásaitok vannak az élettől? Vajon az élet készen az öletekbe hullatja a sok szépet, jót, élvezetet, hatalmat, gazdagságot és dicsőséget, amiket elvártok? Ne higgyétek! Az élet sokat ígér ugyan, nagy reklámok keretében, de ezek csak fölcsigázzák elvárásainkat, aztán gyakran kiderül: nem is olyan csillogó az, ami messziről annak tűnt. Nem is olyan nagy valami az, amiről úgy híresztelték, hogy feltétlen szükséges neked.

A neves amerikai Nobel-díjas íróról, Hemingwayről tudjuk, hogy élete legnagyobb örömét az okozta, amikor valamire várhatott. Nagy izgalommal készült egy-egy utazásra, vagy egy jó barát érkezésére, később egy nagy vadászkalandra, egy érdekes kiállításra, vagy egy könyvének a megjelenésére. De amikor elérte, amit akart, mindig csalódott. Leírta, hogy soha nem szerzett neki olyan nagy örömet az, amit várt, mert amikor megkapta, vége lett a várakozás izalmának. Amikor megérkezett az a várt valami, soha sem volt olyan izgalmas, mint ahogy ő azt várta. Amikor például megjelent egy újabb könyve, sokszor el sem olvasta, hanem rögtön nekifogott egy újabb könyv írásának. Ezzel is azt fejezte ki, hogy életének egy újabb eseménye korántsem hozta el azt a be teljesedést, amiért korábban sóvárgott.

Talán ezért is lett később öngyilkos. Valószínű, hogy már semmit nem várt többé önmagától. Úgy érezhette, hogy kiírt magából mindent. Nem tudta elfogadni hanyatlását, ezért tett pontot tragikus módon az életére.

Ez a példa is bizonyítja, hogy a várakozásban lehet valami mélység, ami negatív előjelűvé válik. Az ember eljuthat arra a pontra, amikor már semmit nem vár önmagától, sem embertársaitól, sem az élettől. Ez a pusztító előjelű várakozás. Ezzel szemben van felemelő várakozás is. Mindkettőre mondanék egy-egy példát.

Egy hívő keresztyén leány mondta el a lelkészének, hogy ő mindig nagy lelkesedéssel vár egy-egy új napot. Izgalommal lesi, milyen újdonsággal lepi meg őt Isten. Az élet apró eseményei között mindig tudatosan figyel arra, hogy Isten milyen meglepetéseket tartogat számára. Az évtizedekkel ezelőtti szegényes időkben ez a leány annak is nagyon tudott örülni, ha Mikulásra megajándékozhatta magát egy pár kesztyűvel, éppen a neki tetsző színűvel. Ezt hallva, elszégyellte magát a lelkész, hogy ő nem tud így örülni az élet apró örömeinek.

Sajnos, mi legtöbbször nagy dolgokra várunk. Ezért nem vagyunk hálásak az apró dolgokért.

Egy negatív előjelű várakozás példáját is szeretném megemlíteni, sajnos, éppen a mi református egyházunk történetéből. A múlt század első felében élt Maktkai Sándorról van szó, a neves íróról és püspökről. Sok csalódás érte sorozatosan, s egyszer megbetegedett. Egyszerű, kezelhető tüdőgyulladással került idejében a kórházba, ahol lelkiismeretesen kezelték. Hiába adták be rendszeresen az injekciókat, egy adott pillanatban azt mondta az orvosoknak, hogy minden erőfeszítésük hiábavaló. „Úgyis meghalok” – mondta vészjóslón. Az orvosok megdöbbenéssel hallgatták, s biztatták, hogy ez a betegség nem halálos. De ő erősködött, hogy meghal, mert meg akar halni. Nem lett öngyilkos, de minden orvosi törődés ellenére hat nap múlva meghalt. Pedig egy erőteljes férfi volt, s csak 60 éves.

Csodálkozunk, hogy egy hívő ember ilyen végre jutott. Azért történt ez, mert az élettől már nem várt többé semmit. Ezért nem lehetett rajta segíteni.

Ezzel ellentétben ott van egy pozitív előjelű példa a Bibliából, a Jób esete. A sorozatos csapások és szenvedés közepette a felesége azt mondta neki, hogy adja föl. „Átkozd meg az Istent és halj meg!” – mondta a Kísértő a felesége által. Erre ő így reagált: „Úgy szólsz, mint egy a bolondok közül. Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vennénk el?” Jób tehát még mindig várt valamit az élettől. Nem akart meghalni. Pedig emberi számítás szerint minden oka meglett volna rá. Lám, a felesége is lemondott már az életéről. De Isten nem mondott le róla! Mert, amikor a Sátánnal alkudozott a mennyben Jób bőrére, azt mondta: „az életét kíméld!”

Itt döbbenhetünk reá arra, hogy ami velünk történik itt lenn, az ott fönn, a láthatatlan világban Isten színe előtt előbb megtárgyalásra kerül. Ezért mondjuk káténk első kérdésének szavaival, hogy velünk semmi sem történik véletlenségből. Még egy hajszál sem eshetik le a fejtükről Atyánk tudta nélkül. Vajon tudod-e ezt így vallani, drága testvérem? Vagy eldaráljuk úgy, mint a Miatyánkot és a Hiszekegyet, oda sem figyelve arra, mit mondunk? Ha valaki megállítana a közepén, s ránk kérdezne, hogy te hiszed-e, amit mondasz, mit válaszolnánk?

Nos, hát nagy kérdés az, hogy milyen várakozásban vagyunk advent idejében és egyáltalán milyen elvárásaink vannak? A mi elvárásainkkal gyakran az a baj, hogy egyetlen dologra irányulnak, s annyira beleéljük magunkat abba, amit várunk, s ha valami másként ér minket, mint ahogy azt előre elgondoltuk, teljesen kiakadunk.

Gyökössy Endre írja le egy gyerekkori élményét. Kisgyerekkorában karácsony előtt az édesapja megkérdezte, mit óhajtana ajándéknak. Az akkori szegényes világban jött divatba a hulladékpapírból összegubancolt, színes papírba csomagolt simlabda, amit vékony gumiszálon lehetett fel-le ugratni. Újdonság lévén, a gyermek ilyen labdát szeretett volna ajándékba. De az édesapja még nagyobb örömet akart szerezni a gyerekének, s vett neki egy igazi nagy színes labdát. Csakhogy, amikor ő megkapta a kis simi-labda helyett a nagy, igazi labdát, sírva félrevonult a szoba sarkába, mert nem azt kapta, amit várt.

Ezért vagyunk mi is sokszor csalódottak.

A Bethesda tavánál zajló gyógyítási történetben éppen egy ilyen érdekes vonás van. Ott van ez a béna ember, várja a vizek megmozdulását, mint sok más beteg vele együtt. Egyszer csak megjelenik Jézus, s megáll mellette. Fölcsillan benne a remény, látva, hogy hozzá jön. Reméli, hogy ő viszi majd be a vízbe. Csakhogy a víz most éppen nyugalmi állapotban van. Miért nem jött akkor, amikor megmozdult a víz? – kérdezhetette magában. Mert hát az elvárásainkban vannak olyan események, amelyeknek egy időben kellene megtörténniük. Ha mozdul a víz, idejében legyen ott egy ember, aki éppen hoz-

zám jön, s elsőként engem visz be a vízbe. S ha jön egy ember, akkor miért nem mozdul a víz? S íme, ez az ember észre sem veszi, hogy egy olyan valaki szólítja meg, aki egészen másként akarja az ő elvárását teljesíteni. Nem kapja ölbe, s nem viszi be a gyógyvízbe, amikor az megmozdul, hanem a szavával állítja talpra őt.

Megmozduló gyógyvizet vár az ember, s helyette gyógyító szót kap. Mert Isten gyakran másként cselekszik, mint ahogy mi azt elvárjuk. Egyet azonban ne felejtsünk: mindig a javunkra cselekszik. Isten sosem ejt hibát – mondta valaki. A várakozás idejében elvárásaink annyira szűk pályán mozognak, hogy nem vesszük észre, amikor megérkezik hozzánk Jézus. Sokkal többet hoz és ad, mint amit emberek adhatnak nekünk.

Hadd kérdezzetek, drága testvérem, neked milyen elvárásaid vannak? Hányan mondják: ha felemelik a fizetésemet, akkor majd megveszem ezt, azt, amazt, s másként érzem magam. Ha felvesznek az egyetemre – gondolja egy fiatal, – akkor már kezd megágyazódni számomra is az élet. Ha majd azt a munkahelyet megkapom... akkor... S így fut előre a gondolatunk. S mégis később kiderül, hogy a jövőben nem bizonyult jónak az, amiről azt hittük, hogy az lesz.

Hányan vártak sok szépet és jót a házasságtól, s amikor belekerültek, kiderült, hogy nem virult ki a szívük, hanem csalódottan hervadozik. Mert nem olyant képzeltek el társul, akit kaptak.

A mi elvárásaink legtöbbször nem Jézusra irányuló, igazi adventi elvárások. Sokszor mi csak „valamit” várunk.

Nézzük meg, mit mond Jeremiás az ő Siralmaiban, a 3,26-ban: Jó várni és megadással lenni az Úr szabadításáig. Az előző vers azt mondja: Jó az Úr azoknak, akik várják Őt, a léleknek, amely keresi Őt. Mi nem „valamit” várunk az Úrtól, hanem magát az Urat. A szabadító Krisztust. Nyilván, ha egyszer a szabadító Krisztus jön el hozzánk, elhozza az ő szabadítását is. Ezért jó várni az Úrra, s megadással lenni az Ő szabadításáig. Kecskeméti így fordítja ezt: csendesen várni az Úrra, s átélni az Ő szabadítását.

Ezek szerint tehát van olyan várakozás, ami nem jó. Ami tele van feszültséggel, kinnal, szenvedéssel, fájdalommal. De, van olyan várakozás, amit az üldözött Jeremiás is ismert: az életmentő várakozás. Ne egy kis kenőcsöt várjak az áldott Orvostól! Ő szív-cserét akar. Új embert akar teremteni, szabadítást akar végezni! Ezért mondja Jeremiás: jó várni csendben, megadással az Úrnak szabadítására. Benne van ebben az, hogy feladom a pozíciómat. Ady Endre ezt így írja le: „Jött és Titokkardjával átdöfte szívemben a halált, s azóta élek és él az Isten.” Van ilyen kardja Istennek. Ady mindig nagybetűvel írta az ilyen szimbolikus kifejezéseket.

Isten Lelkének kétélű kardja döfi át szívünkben a halált, hogy éljen bennünk Krisztus s mi is Általa. Így jön Jézus ahhoz, aki csendben várja Őt, amíg megérint, amíg átmelegszik a szívem. Várom, amíg földerül számomra az ég, várom a mennyei hajnal pirkadását, mint örök a reggelt, ahogy mondja a 130. zsoltár írója. Bizony, nem könnyű az öröknek várni, amikor már mélyen benne vannak a sötét éjszakában. Ilyenkor a legnehezebb nyitva tartani a szemet. De egyszer, mintegy mennyei jelre, kezd világosodni az ég alja, s amikor földereng a nap, az éjjeliőr leteheti a szolgálat nehéz igáját. Ilyen adventi Krisztusra-várással figyeljünk azokra a jelekre, melyek által üzen az Úr nekünk. Minket is készít arra a mennyei hajnalhasadásra, amivel jelzi földi vándorlásunk végét, de nem a megsemmisülést, a rideg gödörbe hullást, hanem a csodálatos hazaérkezést.

Akkor minden földi várakozásnak vége lesz, s kezdődhet egy egészen új, mennyei, dicsőséges örömnép. Mi hisszük, hogy ennek előízét adja ma nekünk az Úr, advent idejében. Ámen.

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel

Isten a reménységem

Idős, életvidám hívő temetésén

Nem szeretnénk, testvéreink, ha tudatlanok lennétek az elhunytak felől, és szomorkodnátok, mint a többiek, akiknek nincs reménységük. Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, az is bizonyos, hogy Isten az elhunytakat is előhossa Jézus által, vele együtt. Azt pedig az Úr igéjével mondjuk nektek, hogy mi, akik élünk, és megmaradunk az Úr eljövételéig, nem fogjuk megelőzni az elhunytakat. Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és az Isten harsonája, maga az Úr fog alászállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, azután mi, akik élünk, és megmaradunk, velük együtt elragadtatunk felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk. Vigasztaljátok tehát egymást ezekkel az igékkel. (1Thesszalónika 4,13–18)

Bevezetés

a) Amikor most elköltözött testvérünkől búcsút veszünk, visszaemlékezünk arra, hogy milyen vidám és megnyerő tudott lenni. Szívesen volt ott, ahol lüktetett az élet.

b) Egészen nehéz szakasza volt életének az, amikor lakásából az idősek otthonába költözött. Mégis olyan lépés volt ez, ami helyesnek bizonyult. Hiszen csak így tudott továbbra is örvendező lenni és így lehetett társaságban.

c) Másrésztől azonban nagyon is bűnnek tudta adni a fejét. Tudott ujjongani is, de tudott halálosan szomorú is lenni. Ebben a feszültségben élt testvérünk és emiatt gyakran szenvedett.

Most már megnyugodott ez a gazdag, sokrétű, tevékeny élet.

d) Boldog az az ember, aki az élet minden küzdelmében újra és újra elrejtettséget talál a Jézus Krisztusban való hitben. Aki tudja és hiszi, amit Jézus Krisztus mondott: *Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.* (Jn 11,25)

Főrészt

Elköltözött testvérünk halála nem csak azért döbentett meg bennünket, mivel nélküle kell tovább élnünk, de azért is, mivel:

a) **Halála az élet lényeges kérdéseire vezet minket.**

Amiről a Prédikátor könyvében így olvashatunk:

Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él! Többet ér a bánat, mint a nevetés, ha a szomorú arc mellett jobbá lesz a szív. A bölcsök a gyászolók házára gondolnak, az ostobák pedig a vigadozók házára. (Préd 7,2–4)

(1.) Nemcsak arról van szó, hogy el kell viselnünk a szenvedést, és nem örvendezhetünk, hanem a prédikátor ezzel azt is nyilvánvalóvá teszi, hogy ahol gyászolnak, ott töprengeni kell az élet valóságáról.

(2.) Ahol gyászolnak, ott szembesülünk saját mulandóságunkkal. Életünk elemi kérdései törnek fel bennünk.

(3.) Például az, hogy mi célból élünk, ha a végén mindent itt kell hagynunk? Hát megéri akkor az életünkben oly sokat fáradozni? Mi hát akkor az életünk célja?

b) Boldog az, aki válaszolni tud ezekre a kérdésekre élete vonatkozásában.

Jézus Krisztus segít mindnyájunknak válaszolni ezekre a kérdésekre.

(1.) Ő mondja: *Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.* (Jn 14,6)

(2.) Azt mondja tehát Jézus Krisztus, hogy ő az egyetlen út, aki az Atyához vezet. Az Atyához menni ugyanazt jelenti, hogy a mennybe menni. Senki sem juthat tehát a mennybe, csakis egyedül Jézus által.

(3.) Miért? Mivel Jézus oldotta meg az ember fő problémáját: a bűn kérdését.

Jézus halt a meg a bűneink miatt. Így írja le ezt Pál apostol: *És titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és bűnös valótok körülméletlenségében, övele együtt életre keltett megbocsátva nekünk minden vétkünket. Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.* (Kol 2,13 sk.)

(4.) Ez által szerzett nekünk Jézus engesztelődést az Atyával. A Jézus Krisztussal való élő közösségben ezt boldogan hisszük, és megvalljuk bűneinket.

(5.) Ha Jézusban hiszünk, és neki szolgálunk, akkor megvizsgáztalódhatunk amiatt is, hogy el kell távozzunk ebből a földi létből. Pál apostol írta le a római gyülekezet tagjainak azt, hogy miként engesztelődhet meg az ember Istennel: *Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.* (Róm 10,9 sk.)

Ez a hit, a Krisztusba vetett hit ment meg a kárhozattól, és ez által kapunk Istentől kegyelemből, ingyen örök életet.

Befejezés

Testvérünk befejezte földi életét. Aki Jézus Krisztus által közösségben van Istennel, az tudja, hogy halála nem az utolsó állomás, mert az örök élet, amivel Isten megajándékozta, erősebb, mint a halál. Ezért mondta Jézus: *Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él.* (Jn 11,25)

Ez a mi vigasztalásunk. Mindnyájan, akik osztjuk Isten gyermekeinek ezt a hitét, találkozzunk, viszontlátjuk egymást az örökkévalóságban a Teremtő Istennél. Ámen.

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

VII.

Vizsgaidőszak – „az emberélet útjának felén”*

Manapság nagyon sokan vizsgáznak: nemcsak fiatal diákok, hanem felnőtt, állásban levő emberek is. Középkorú férfiak és asszonyok deresedő fejjel ülnek szűköske padokban, nem egyszer náluk fiatalabb tanárok előtt. Vagy esetenként saját gyermekükkel együtt izgulnak egy-egy vizsgára. A modern, szinte minden pillanatban hatalmasat fejlődő élet egyre több szaktudást kíván meg a régi dolgozótól is, és ha a középkorú nem akar lemaradni a fiatalság mellett, akkor bizony tanulnia, újra vizsgáznia kell: az élet iskoláiban.

De így van ez Isten iskolájában is.

Negyvenöt-ötven éves korunk körül szinte mindnyájunknak ismét vizsgáznunk kell, akár akarjuk, akár nem. Egyszerűen azért, mert elértük a második, úgynevezett érési kort, a második kritikus kort. (Az első a pubertás kora, a kamaszkor, a nagy viharok korszaka, amikor a gyermekből lassan és nem kis viharokon át ifjú hölgy vagy fiatal-ember lesz. De sok szülőnek okoz ez a néhány év irtózatot, izgalmat, feszültséget, keserűséget, félelmet! Ám nem kevesebbet szenved a gyermekből ifjúvá vagy nővé serdülő sem.)

Nos, az emberi élet másik kritikus korszaka a *második érési kora*, amikor át kell lép-nünk az öregedés küszöbén s életünk lefelé hajlik. Ennek a beérési kornak is megvan-nak a maga keservei, szimptomái, viharai, csak kevésbé látványosan, mert az érettebb ember már jobban tudja takarni, titkolni dolgait, testi-lelki jelenségeit, mint a serdülő.

Akik még jóval előtte vannak ennek a kornak, azoknak is hasznára válhat mindaz, amit az Ige mond és tanít Isten iskolájában, a második érési korába, a klimax küszöbére érkezőknek. Hiszen ha valaki olyan helyre, országba kerül, ahol azelőtt még nem járt, annak is hasznos, ha előre tanulmányozza az idegen ország nyelvét, szokásait s azt, hogy mi ott a helyes magatartás. – Nos, a fiatalabb korosztály is jó, ha előre tudja, mi vár rá, Dante szavaival: *az emberélet útjának felén...*

Ami ennek a kornak biológiai, élettani kísérője, az inkább ismerős: asszonyoknál beáll a menopauza. Sok nő esik ilyenkor pánikba, gondolván, hogy ezzel kezdődik az öregsége. Ilyenkor átáll a hormonháztartás, s az asszonyoknak egy része orvostól orvosig szalad, hogy hormonkezeléssel „kitolja” az öregedést. (Általában nem veszélytelen kezelések ezek. Sok komoly orvos idegenkedik is tőle.) Sokan hóhullámokról, szívdobogásról, szédülésekről, izzadásról panaszkodnak; mások el-elájulnak, fulladoznak és így tovább.

Talán még a testi jelenségeknél is kellemetlenebb az a depresszív hangulat, amely el-elborítja ilyenkor a nőt. Félelem az elkerülhetetlen öregségtől, a haláltól, s nem egyszerű rettegés a magáramaradástól. Hiszen nem egy házasságban – különösen ott, ahol a férfi öt-tíz évvel idősebb –, a nő klimaxa szinte egybeesik a férfiével. – Mert csak azt ne

* Gyökössy Endre: *Isten iskolája*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

gondolja valaki, hogy ez kizárólagosan csak női probléma. Távolról sem! Ha a férfit nem is gyötri annyi testi kín, mint a nőt, a lelki része éppen olyan kínos számára, mint a nőé.

A férfit is el-elboríthatja ilyenkor a depressziós életérzés, a *kapuzárás előtti pánik*, amely nem egyszer szexuális pánikba csaphat át, és egy-egy addig értelmesen viselkedő férfi úgy viselkedhet, hogy felesége klimaxos állapotát csak fokozza és türelmetlenebbé teszi. Sok idősebb asszony mondotta már ilyenkor kétségbeesve: Megőrült a férjem! – Pedig csak most esik át második érési korán, második kamaszkorán, amikor azt gondolja – inkább tudat alatt, mint tudatosan –, hogy egy új szerelem, méghozzá egy fiatalabb hölgyikével, őt is megfiatalítja.

Fegyelmezettebb házaspároknál, ahol idegeiken és érzeikeiken jobban tudnak uralkodni, ahol ezekben a válságos években nem törnek kifelé a házasságból, ott is történhetnek törések: *belül*. C. G. Jung mondja egyik tanulmányában: *Ha hallgat a száj, kiáltanak a szerveink*. Nos, nincs kiabálás, nincsenek jelenetek, nincs válási szándék, nincs család – de kiáltanak a szervek. Azaz: egészen különös szervi, testi panaszok jelentkezhetnek, hol a nőnél, hol férfinél, hol mind a kettőnél. Ilyenkor a leletek gyakran negatívak, csak éppen a panaszos beteg pozitív. Minden negatív vagy fél-negatív lelet ellenére – a panaszos: beteg!

Bár első pillanatban csodálkozhat valaki, hogy kerül ide ez a kérdés – mégis szükségét éreztem, hogy legalább egyszer erről is szó essék! Hiszen az Igének a klimaxos, vagy az e korba érkező ember számára is van speciális mondanivalója. Álszemérem volna erről hallgatni, csak azért, mert ez nem úgynevezett „vallásos” téma. De még mennyire az is!

Nem kerülhető ki azért sem, mert Isten iskolája nemcsak az örök életre akar felkészíteni bennünket, hanem erre az *életre* is. Már csak azért is, mert az örök élet már itt ezen a földön, e földi életünkben elkezdődik. Következésképpen már itt, ebben az életben kell néhány nehéz „tantárgyat” megtanulnunk, sőt: belőlük jól vizsgáznunk. S egy ilyen vizsga a *második érési kor*. Akkor is, ha házasságban élnek. Akkor is, ha valaki egyedülállóként éri meg. Sőt, számukra ez a kor, ha lehet, még nehezebb, és a vizsga még súlyosabb.

Az öregedő emberek számára szóló leckét Pál apostol tanítja meg nekünk. Amikor ő ezeket a sorokat írja, körülbelül ötven-ötvenkét éves, tehát a „kritikus” életkorban van.

Azért nem csüggedünk – a görög szöveg szerint még itt ilyen fordítási variánsok is lehetségesek: azért nem bátortalanodunk el, nem mondunk csődöt – *ha a külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra*. (2Kor 4,16)

Az első, ami igen figyelemreméltó ebben az Igében, az a *tárgyilagosság*, amivel a változó korba lépett apostol szól, aki már tapasztalatból tudja, hogyan romlik, romladozik „a külső ember” Ezt a külső embert Pál néhány sorral feljebb cserépedényhez hasonlítja (2Kor 4,7). Bizony, kopik, töredezik ez a cserépedény, s nagyon is törékeny!

Mégis ezt írja: *nem csüggedünk, nem bátortalanodunk el, nem mondunk csődöt*. A Krisztusban élő és az örök életben hívő ember diadalmas vallomása ez. Olvassuk csak a megokolást: *Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk, mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók*. (2Kor 4,17–18)

S íme, menten kiderül, hogy az öregedő ember kapuzárási pánikának, csüggedésének és csődjeinek a gyökere lényegében az, hogy tudatosan vagy tudat alatt is *csak testben és földi dimenzióban képes elképzelni az életét*. Úgy véli, hogy ha teste lekopik, „megromlik”, „elhasználódik”, akkor végérvényesen mindennek vége.

Nos, tanulgassuk most Páltól és a Lélek által *az örök életbe vetett hitet!* Ezt lehet kérni, ezért lehet könyörögni. Erre nézve is újra és újra meg lehet és meg is kell erősöd-nünk!

De nemcsak a „külső emberre” nézve van tárgyilagos megjegyzése az apostolnak, hanem egy hallatlan lehetőségre is mutat: *a belső emberünk mégis megújul napról nap-ra.*

Íme, ha külsőnk romladozik is, belül napról napra megújulhatunk, sőt, növekedhetünk – a Krisztusban a Lélek által! Mégpedig három irányba újulhatunk, növekedhetünk.

Befelé. Az öregség küszöbére ért embernek előbb-utóbb be kell látnia, hogy az emberiség kétharmad része már fiatalabb, ütőképesebb, lendületesebb, munkabíróbb, s ő már ezen a vonalon aligha megfelelő versenytárs; hacsak nem akar egy szívinfarktust.

De van még egy terület, ahol eddig, éppen a kifelé forduló, épülő élete miatt sok tennivalója maradt: s ez önnön maga, a saját belső, lelki élete. – Nemrégén mesélte egy középkorú férfi: „Most kezdek hozzá önmagam neveléséhez, műveléséhez, rengeteg elmaradt könyv elolvasásához, az önmagammal való foglalkozáshoz. A fiam végre diplomázott, lányaim férjhez mentek. Eddig őket neveltem, velük törődtem, magamra nem maradt se pénzem, sem időm. Nos, most pótolom az elmulasztottakat. Például elhatároztam, hogy végigolvasom a Szentírást, gondosan jegyzetelve...”

Igen, az emberélet útjának felén újra egy kis levegőhöz juthat az az ember, aki a Krisztusban tárgyilagosan fel tudja mérni saját helyzetét. És *befelé növekedhet.* Csöndesen felmérheti maradék erejét, idejét, átcsoportosíthatja élet-energiáit.

De nemcsak befelé növekedhetünk és újulhatunk meg naponként, hanem *egymás felé* is. A gyerekek felnövekednek és kirepülnek a családi fészekből. Egyre kevésbé igénylik támogatásainkat, tanácsainkat. Az öregedés kezdete új lehetőség a férj és a feleség számára, hogy új szövetséget kössenek egymással, egy-két jó baráttal, egy testvéri közösséggel. – Egy házaspár mondta el, hogy amióta lányuk lakása felépült és a fiatalok az unokákkal elköltöztek, magukra maradtak: s végre újra annyit és olyan zavartalanul beszélgethetnek, mint vőlegény és menyasszony korukban.

Végül, és nem utolsósorban: növekedhetünk *fölfelé*, napról napra megújulva. Igében, Lélekben, szolgálatban. Ez az öregedő ember sajátos előjoga, lehetősége: Isten iskolájában.

Egy deresedő, testében romladozó, de belső emberében napról napra megújuló barátom mondotta: „Minél jobban romlik a szemem, annál messzebb látok, minél rosszabb a lábam, annál messzebb jutok, minél feledékenyebb vagyok, annál több mindent juttat Isten az eszembe.” – Nos, erről van szó! Így is lehet öregedni!

Befejezésül, hadd szóljak pár szót egy öreg emberről. Bibliánk ugyan „vének” mondja, de a görög szöveg csak öregnek. Jézus korában öreg embernek számított már az ötvenéves is, hiszen akkoriban sokkal alacsonyabb volt az átlagos életkor.

Nikodémusról van szó, a „zsidók főemberéről”, akit egy éjjel elfogott a „kapuzárasi félelem” és a pánik, éppen úgy, mint annyi embert előtte is, utána is. Mi lesz? Mi lesz vele, hiszen már öreg. S mint az öreg emberek, akik már nem alusznak jól vagy hamar felébrednek, fölkel és elindult Jézus felé.

S most az *irányt* szeretném hangsúlyozni, minden öregedő vagy majdnem öregedő számára. Mindenki számára, akinek ilyen nyugtalan éjszakákon a nagy Sugdosó egészen más irányt súg, mint megifjodási lehetőséget, mint gyógyszert az öregség és a halálfélelem ellen.

Nikodémus jó irányt vett. Jézus felé indult el, s amikor megérkezik Jézushoz, az megmondja az öregedés egyetlen ellenszerét: *újonnan kell születnie* (vö. Jn 3,7). Nem test szerint, hanem lélek szerint!

Isten Szentlelkének belülről újjászüelő, naponként megújuló ereje az egyetlen hasznos „hormon” – ha szabad ezt a mai szót használnom –, amely megromló, elhasználódó testünk ellenére, s a második érzés viharai között is megtarthat bennünket az Úton és az Úrban. Ez életre és az örök életre.

A kapuzárás „pánik” egyetlen komoly ellenszere tehát az, hogy nem a becsukódó kapukra nézünk, hanem a kinyílóra: *Én vagyok az Ajtó!* – mondotta egyszer Jézus (Jn 10,9). S hogy ránézhesünk, egyre inkább Őrá, ezért is adja az Ő befelé, egymás felé és fölfelé vezető Lelkét.

A Golf-áramlat

– Úgy örültem ennek a tengeri útnak, és most ilyen csúnya idő van! – méltatlankodott egy hölgy. Felkelt a székéről, és elhagyta a barátságtalan fedélzetet.

– Kellemetlen hideg! – szólalt meg egy úr is, és szorosabban csavarta maga köré a pokrócát.

Eközben a nagy Lloyd-gőzös a viharos hullámokon és a zuhogó esőn keresztül folytatta az útját. Amerre a szem ellátott, fehér habkoronákkal tajtékzott a tenger. Az átható hideg elriasztotta a fedélzetről a legtöbb utast.

– Meddig tart ez még így? – kérdezi bosszús utasunk egy hajóstisztól. Az nevetve válaszol:

– Holnap már a Golf-áramlatban vagyunk.

Másnap reggel a méltatlankodó utas az első a fedélzeten. Csodálkozva szemléli a megváltozott környezetet. Ahol tegnap hideg, szürke víztömeg volt, most mélységesen kék, csillogó tenger hullámszik. – Golf-áramlat, Golf-áramlat... – töpreng félhangosan, és visszagondol az iskolában tanultakra: „A Golf-áramlat a dél melegét a hideg északra viszi. Ha egy napon ez az áramlat irányt változtatna vagy elmaradna, akkor az északi országok hamarosan Grönlandhoz hasonlítanának. De a Golf-áramlat növekedést, virágzást, életet és meleget hoz.”

Én egy más Golf-áramlatról is tudok, amely a világ fagyos hidegébe folyik. Ahová megy, megnyílnak a szívek, mert életet és meleget hoz. Ez Isten szeretete és irgalmas-sága: elrontott, bűnös életet gyógyító folyam. Nélküle hideg a világ, önzés és bűn uralkodik, kíméletlenül érvényesül benne az erősebb joga. És ebbe a kemény, irgalmatlan világba küldte el Isten az Ő Fiát, mert: „Irgalmas és kegyelmes az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy.” (Zsolt 103,8)

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Kátai Tibor

Sütlelmed

Nem jó az embernek egyedül lenni

Alapige: 1Mózes 2,18; János 13,34–35

A mai nap nagyon fontos a ti életetekben és családjaitok életében, hiszen férfi és nő, vőlegény és menyasszony kéz a kézben elindul együtt a házasság útján. Ma az örömnök és az örvendezésnek van a napja és remélem, hogy évtizedek múlva is boldogan fogtok visszaemlékezni rá. Ilyen fontos ünnepnapok alkalmával jó az Úr Istenre figyelni, hiszen Ő az, aki megteremtett bennünket, Ő az, aki gondot visel rólunk, és Ő tudja a legjobban, hogy számunkra mi a helyes és a jó. Ez ünnepi órában Isten lelki útavalót kíván nektek adni igéje által és jó, ha ezt az útavalót elviszitek magatokkal a házasság útján.

Nem jó az embernek egyedül lenni, mondta Isten a teremtés hajnalán Ádámnak akkor, amikor őt Évával ajándékozta meg. De nemcsak Ádám tapasztalta meg ennek az igének az igazságát, hanem mi, ma élő emberek is ugyanerről győződhetünk meg. Nem jó az embernek egyedül lenni! Az ember nem szereti a magányt, az egyedüllétet, mert az ember társas lény. Társra, társaságra vágyik: családi, gyülekezeti, munkahelyi közösségre. Bizonyára ti is azért vagytok most itt az Úr házában, mert meghallottátok ezt örökkévaló isteni szót. Isten azonban nem csak azt mondta, hogy nem jó az embernek egyedül lenni, hanem folytatta a gondolatmenetet: „szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt” Itt kezdődik tulajdonképpen a házasság. Amikor felismerem, hogy Isten engem közösségre teremtett, szükségem van a társra és megtalálom a hozzám illő segítőtársat.

Kedves ifjú pár, mielőtt rálépnétek a házasság útjára, feltétlenül a szívetekre kötöm a felolvasott igének az üzenetét: „legyetek segítőtársai egymásnak” A házasság, amelynek az útján most elindultok, olyan szövetség, amely egy egész életre szól. Az életnek vannak boldog pillanatai, s mi kívánjuk, hogy minél több ilyen boldog perccel éljetekek át együtt, de vannak nehézségei, megpróbáltatásai is, amikor segítségre lesz szükségetek. Ilyenkor nagyon fontos, hogy igazi, hűséges segítőtársai legyetek egymásnak. Olyan segítőtárs, akiben meg lehet bízni, akire lehet támaszkodni, akinek mindent el lehet mondani, akivel mindent meg lehet beszélni. Eddig ezt a szerepet szüleitök, testvéreitök, barátaitök töltötték be, mostantól pedig az Istentől rendelt házastársad veszi át ezt a feladatot. A boldog házasságnak épp ez a kulcsa. Tudtok-e ezzel a lelkülettel egymáshoz közelíteni? Felismeritek-e egymásban azt a társat, aki hozzám illő, akit Isten mellém rendelt, akinek a segítségére mindig számíthatok?

Kedves ifjú pár! Ne felejtsetek, csak akkor lesztek igazi segítőtársai egymásnak, ha szeretitek egymást. Nem véletlen, hogy a házasság szerzetési igéjéhez hozzáolvastam a szeretet parancsolatát János evangéliumából, hiszen kölcsönös szeretet és megbecsülés nélkül nincs boldog házasság. Jézus ezt mondja az Ő tanítványainak: „Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek.” Bizonyára sokszor fogjátok még hallani a mai nap folyamán ezt a jótanácsot: szeressétek egymást. Könnyű ezt mondani és ismételni, de mit is jelent valójában ez a szó? Az egyik énekünk így szól: szeretni nemcsak

szép szó, a szeretet élő való, mi Jézustól tudjuk, mi az igaz szeretet, ki érettünk emberré született.

És valóban, a szeretet nemcsak szép szó, amit sokszor ismételtünk, nem csak egy érzés, amely egyszer fellobban és aztán gyorsan tovatűnik, hanem ennél sokkal több. Szeretni annyit jelent, mint áldozatot hozni a másikért, együtt örülni az örülővel, és együtt sírni a síróval, lehajolni a másikhoz, és felemelni, amikor mélységben van. Ilyen szempontból is Jézus a példakép, hiszen Ő hozta érettünk a legnagyobb áldozatot, Ő mutatta ki irántunk a legnagyobb szeretetet, midőn életét adta nemcsak barátaiért, hanem ellenségeiért is. Szeretni annyit jelent, mint hűséges lenni. Nem véletlen hogy a prédikáció után az eskü és fogadalomtétel következik, az esküszövegben pedig ott van a szép megfogalmazás: hozzá hű leszek, véle szentül élek, véle tűnök, véle szenvedek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában hitetlenül el nem hagyom. A hűség egy olyan dolog, amely az évek során kristályosodik ki.

„Úgy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket” – parancsolja Jézus a tanítványoknak. Ez a szeretetnek a jézusi mércéje. Vajon nem túl magas ez a mérce? Vajon meg tudjuk-e tartani ezt a parancsot? Egyedül nyilvánvalóan nem, mert gyarlók és esendők vagyunk, hajlamosak vagyunk a bukásra. De ha Isten erőt ad, a lehetetlen is lehetségessé válik. Ő azt mondta: Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet, és az én Atyám szereti azt.

Kedves vőlegény testvérem, életed boldog örömét abban keresd, hogy munkád által meleg otthont nyújts kedvesednek. Kedves menyasszony testvérem, abban keresd hivatásod teljesítését, hogy ezt az otthont, családi hajlékot kedvességgel és örömmel töltsd meg. Házasságotok úgy fogja elérni Istentől rendelt célját, ha ez az egymás örömeiben és bánatában osztozó, egymást segítő szeretet ott lesz a ti életekben.

Kedves ifjú pár, hiszem, hogy azért jöttetek kéz a kézben az Úr házába, mert felismertétek az örökkévaló ige igazságát: nem jó az embernek egyedül lenni és mert egymásban felfedeztétek a hozzátok illő segítő társat. Én azt kívánom, hogy házasságotok elérje Istentől adott célját, egymás oldalán boldogok legyetek Isten dicsőségére, a család és a gyülekezet legnagyobb öröme. Ámen.

Temetési igehirdetés

Papp György
Mezőörményes

Tudom, kinek hittem...

Alapige: 2Timóteus 1,8–12

Kedves testvéreim, gyászoló család! Katona Lajos elköltözött gondnok-testvérünk koporsója mellett egy bibliai „végredelet” szavai által vigasztal és bátorít minket életünk Ura az Élet Könyvéből. A Timóteushoz írott második levelet ugyanis tartalma alapján nyugodtan lehet Pál apostol végredeletének tekinteni. Pál apostol tudja, hogy közel van e világból való elköltözésének ideje, és bátorítja Timóteust a Krisztusba vetett hitben való megmaradásra, illetve vallást tesz az Isten hűségébe vetett rendületlen bizalmáról. A felolvasott igében Pál apostol múltja, jelene és jövője egyaránt megjelenik. Múltjára nézve megállapítja, hogy Isten megszabadította őt, hívta és szolgálatba

állította, jelenére nézve kijelenti, hogy tudja, kiben hisz és nem szégyelli a Krisztus evangéliumát sem pedig az érette elhordozandó szenvedéseket, míg a jövőről úgy beszél, mint akinek biztos reménysége van: Isten megőrzi a reá bízott kincset ama napra. E reménységtől sugárzó élet biztosítéka, hogy Krisztusért Isten elérhetővé tette az ő kegyelmét és a hívők előtt megnyitotta a mennyek országát.

Ami 2000 évvel ezelőtt Pál apostol életére, a mi életünkre is maradéktalanul igaz. Amikor ebből az igéből elhunyt atyánkfia koporsója mellett Isten vigasztalását hallgatjuk, oda kell figyelniünk néhány dologra. Az első, hogy a döntés joga minden ember örök életéről Isten kezében van, és Isten döntését lehetetlen befolyásolnunk. Az, hogy bárki, aki elköltözik ebből az árnyékvilágból, hol fogja tölteni az örökkévalóságot, nem a mi kívánságainktól vagy igényeinktől függ. Másodszor azt kell tudnunk, hogy az egyetlen tényező, amely ez ügyben dönteni tud, Isten igazságossága és irgalmassága. Mind az igazságosságot, mind pedig az irgalmasságot egyedül Krisztus személyében láthatjuk megvalósulni: helyettünk elszenvedte bűneink büntetését, rólunk minden kárhoztatást elvett, egyszerűen eleget tett Isten igazságosságának, Isten pedig érette úgy tekint reánk, mintha soha semmi bűnt el nem követtünk volna, és esélyt ad arra, hogy hozzá térve, Szentlélek munkája által életünk megújuljon, és valóságos istentisztelet lehessen. Harmadszor azt kell tudnunk, hogy sem Isten igazságossága, sem pedig irgalmassága nem szenvedhet csorbát, nem szégyenülhet meg. Isten igazságossága szent és sérthetetlen, irgalmassága, kegyelme és szeretete pedig végtelen. Hatalmasabb a bűnnél és a halálnál. Végül pedig azt kell világosan látnunk, hogy bár nem mi döntünk hozzátartozóink örök élete felől, mégis vannak jelek, amelyek reménységre, bizonyosságra adnak okot. Másutt pedig a Krisztusba vetett reménységről mondja Pál apostol, hogy meg nem szégyenít, nem hagy szégyenben. Mi, hátramaradtok egyet tehetünk: hálát adni, hogy Isten 79 esztendőn át megajándékozott minket az elköltözött testvér életével, valamint azt, ami életében példamutató erejű volt, megtartani és követni.

Tartalmi szempontból két gondolat köré csoportosítható a felolvasott ige vigasztaló és bátorító üzenete:

– Az egyik Pál bizonyágtételéhez, Krisztusba, az örök élet ajándékozójába vetett hitéhez kapcsolódik.

– A másik pedig a buzdításhoz, ahhoz az útmutatáshoz, amelyet végrendeletként megfogalmaz és lelkünkre köt.

I. Bizonyágtétel az örök életet adó Istenről

Pál apostol tudja, hogy közel az idő, amikor meg kell halnia Krisztus nevéért, és példaként áll előttünk, ahogyan a halálról beszél: *én nemsokára megáldoztatom; futásomat elvégeztem, ama nemes harcot megharcoltam*. Szavaiból érződik, hogy nem fél a haláltól, és mindjárt a levél elején, abban a szakaszban, amelyet most alapigeként olvastam fel, elmondja, hogy nincs oka félni, mert *Jézus Krisztus megtörte a halál erejét és világosságra hozta az elmúlhatatlan életet*. Ennek a hitnek a fényében képes volt arra, hogy életére, mint az Úr ügyéért végzett szolgálatra tekintsen, és meg volt győződve arról, hogy miután leteszi porsátorát, szemtől szembe fogja látni azt az Urat, akinek evangéliumát hűséggel hirdette a damaszkuszi úton történt megtérése óta.

Az igében Pál apostol Isten szabadításáról és szolgálatba állító hívásáról beszélt. Isten akarata és kegyelme szerint megszabadította Pál apostolt bűnei terhétől, és hívta szent hívással az igehirdetés szolgálatára. Elköltözött testvérünket is hívta Isten, a keresztség és a konfirmáció által hozzákapcsolta Krisztus földi testéhez, az Anyaszentegyházhoz, majd pedig presbiterként-gondnokként az egyház szolgálatába állította, feladattal bízta meg, amelyet ő lelkiismeretesen teljesített. Ebben az egyházban, amelyhez

szoros kötelékekkel fűzte őt Isten, megtanulhatta, hogy csakis Jézus Krisztusban van üdvösség, és hogy csakis Istennel megbékülve lehet az örök élet reménységével távozni ebből a világból. Elköltözött testvérünk azt az egyházat szolgálta, amelynek lelkipásztorai az Igéből megtanították, hogy van bűn, és hogy minden ember bűnös, de ezen felül szívébe vésték azt is, hogy Jézus Krisztusban van bűnbocsánat és üdvösség, és az üdvösség reménye is Isten kegyelmének munkája. Egyházközségünk gondnokaként sok atyafi koporsója mellett állt a lelkipásztorral együtt, és sok igehirdetésből hallhatta, hogy *Jézus Krisztus megtörte a halál erejét* és a hívő ember számára az örök életre való átmenetté tette a halált. Ennek tudatában volt képes sokféle és súlyos betegségét félig tréfásan az örökkévalóságból küldött üzenetnek nevezni, amelyek által figyelmeztette őt az Élet Ura, hogy nemsokára meg kell állnia előtte, és számot kell adnia életéről és szolgálatáról, amelyre bízott.

A felolvasott igében van egy mondat, amely bevilágítja és meghatározza az egész ige hangulatát, és meghatározta nem csupán Pál apostol életében, hanem elköltözött gondnok-testvérünk életében is az örökkévalóságra való készülődést. Ez a mondat így hangzik: *tudom, kinek hittem*. Elköltözött testvérünk tudta, kinek kell hinnie. Akik közelről ismerték, tudták, ha hitében ezt a biztos ismeretet kiegészítette, és igaz, üdvözítő hitté tette a szívbéli bizalom is. Amikor az elmúlt vasárnap délután házi istentiszteleten vett részt és úrvacsorázott, már nagyon látszott, hogy nem sok időt fog tölteni ebben az árnyékvilágban, fájdalmaival és a halál közelségét méltósággal, nyugalommal viselte, mint aki tudja, kiben hisz. Úgy készült a halálra, mint aki tudja, hogy Jézus megtörte a halál erejét, és általa Isten mennyei édes Atyánk lett, aki örök életet és üdvösséget ad a benne bízó embereknek.

Gyászoló testvéreim! Értjük-e, érezzük-e az Ige vigasztalását? Jelent-e valamit számunkra, hogy tudjuk: a mi Istenünk hatalmasabb a halálnál, és Jézus Krisztusért részesít minket az ő kegyelmében? Jelent-e valamit számunkra, hogy tudjuk: ez a Krisztusért kapott kegyelem az örök élet egyetlen reménysége minden ember számára? Mert ez a kegyelem volt a reménysége és egyetlen lehetősége id. Katona Lajos atyánkfiának is, és számunkra is, kik itt állunk e koporsó körül, ugyancsak ez a kegyelem jelenti az egyetlen reménységet, lehetőséget... és vigasztalást. Mert, kedves testvérem, számodra is ahhoz a Jézushoz való viszonyulásod jelenti az egyetlen bemenetelt a mennyek országába, aki azzal, hogy helyetted odaállt Isten ítélőszéke elé, és rólad elfordította Isten haragját, megtörte a halál erejét, és világosságra hozta az elmúlhatatlan életet. Az Ige ugyanis arról beszél, hogy Isten az ő kegyelmét már az idők kezdete előtt Jézus Krisztusban adta nekünk, az által pedig, hogy Jézus Krisztus emberré lett, ebben a világban megjelent, nyilvánvalóvá lett Isten kegyelme és az örök élet.

II. Buzdítás a Krisztus evangéliuma iránti hűségre

Pál apostol nem csupán arról beszél, hogy megtapasztalta Isten kegyelmét, és biztos reménysége van az örök üdvösségre, hanem azt is elmondja, mi hogyan részesülhetünk Istennel ebben a kegyelmi ajándékában. E második üzenet központi gondolatát rögtön az ige elején fogalmazza meg az apostol: *ne szégyellj hát a mi Urunkról szóló bizonyítást*. Ne tagadd meg Jézus Krisztusba vetett hitedet, mert csak Őbenne van üdvösséged és örök életed. Jézus maga ígérte, hogy aki vallást tesz róla az emberek előtt, arról ő maga is vallást tesz a mennyben az Atya és az angyalok előtt; aki viszont megtagadja Őt, azt Ő is megtagadja, aki szégyelli felvállalni Belé vetett hitét, azt Ő is szégyelli fogja Isten előtt. Aki nem vallja meg itt e földi életben, hogy Jézus Krisztus Úr az élete fölött, az azt fogja hallani: *nem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők*. Aki azonban megvallja hitét, és életével bizonyítja, hogy Krisztus Urunk

tanítványa, ahhoz az ítélet napján így fog szólni a Bíró: *jertek én Atyám áldottai, és örököljétek azt az országot, amely számotokra készített a világ teremtése óta...*

Nem szégyellni az Úr Jézus Krisztusról szóló bizonyágtételt annyi, mint hitvalló életet élni, és minden körülmények között átengedni Istennek az első helyet az életükben. Örömeinkben, áldások között és jó napokban sem kell megfélemleni arról, hogy mindezek Isten ajándékai, de amikor mélységekben járunk, ha nehézségek és sötét gondfelhő vesz körül, akkor is kitartóan Istenben kell bízunk, aki megígérte, hogy ő a szabadító és gondviselő Isten. Kedves testvéreim, Isten arra is igényt tart, hogy gyászokban is Ő legyen az első, aki megvigasztal titeket, és felkínálja, hogy átvezet ezen az egyáltalán nem könnyű úton. Nem szégyellni a Krisztus evangéliumát azt jelenti, hogy mindenben arra az Istenre bízátok magatokat, aki nektek Krisztusért is ígéri a szabadítást, az ő közelségét és az elmúlhatatlan életet. Nem szégyellni a Krisztus evangéliumát azt jelenti, hogy a biztos ismerethez társul a szívbeli bizalom. Nem szégyellni a Krisztus evangéliumát azt jelenti, hogy nem csupán tudjátok, kinél van az üdvösség, nem csupán tudjátok, hogy mivel Jézus megtörte a halál erejét, és világosságra hozta az örök életet, Isten részesíteni akar titeket is az ő kegyelmében, hanem úgy is éltek, hogy életetekről ez leolvasható legyen. Nem szégyellni a Krisztus evangéliumát azt jelenti, hogy naponta elkötelezzük magunkat Megváltó Urunk mellett, és Isten Igéjének útmutatása alapján megtanulunk úgy élni, hogy életünket látva körülöttünk élő embertársaink számára is vonzóvá legyen keresztyén életformánk. Mert nem csupán a jó cselekvésben és a tisztességes életvitelben kell példát mutatnunk az embereknek, hanem azzal is példaként kell előttük állanunk a bűnbánatban, a nehézségekben és a gyászban is, hogyan bízunk rá magunkat Isten kegyelmes vezetésére.

Kedves testvéreim! Ha tudjátok, kiből hisztek, ha tudjátok, hogy Jézus Krisztusnál van a bűnbocsánat és az örök élet, ha tudjátok, hogy Krisztusért Isten előttetek is megnyitotta a mennyet, az Ige arra buzdít titeket, hogy bízhattok és reménykedhettek: Isten kegyelméből, Jézus Krisztus érdeméért mindez a tietek lehet. Ez a reménység pedig meg nem szégyenít, ez a reménység pedig azt a bizonyosságot táplálja a szívetekben, hogy Isten sem most gyászokban és fájdalmokban, sem pedig akkor, amikor majd nektek kell megállnotok az ő színe előtt, nem fog cserbenhagyni. Mert ha földi életünkben az Úrnak élünk, akkor az Úrnak is fogunk meghalni, s ha még e földön élünk, Krisztussal járunk, akkor a halálban is Krisztus vár minket, aki a hívő ember számára a halált az örök életre való átmenetté tette.

Gyászoló testvéreim! Elköltözött atyánkfia felesége, gyermekei, menyei, veje, unokái, közelebbi és távolabbi rokonai, mindazok, akik ismerték és szerették őt! A gyász nehéz pillanataiban Isten Pál apostol bizonyágtétele által szólt hozzátok, és szívetekbe véste, hogy Isten kegyelme és szeretete erősebb a halálnál. Elmondta nektek, talán immár sokadjára, hogy olyan megváltónk van, aki képes megindulni a mi erőtlenségeinkben, és azért, hogy örök életünk lehessen, megtörte a halál erejét és világosságra hozta, láthatóvá és elérhetővé tette az örök életet. Mert a mi Urunk azt akarja, azt ígérte, hogy aki itt e földön vele jár, az odaát a mennyben örök üdvösségben (boldogságban) vele lesz, őt szemtől szembe láthatja, ővele minden teremtmény fölött uralkodhat, és őt dicsérheti és magasztalhatja. Ez legyen a ti vigasztalásotok és erőforrásotok, hogy itt e földön minden élethelyzetben Krisztust kövessétek, és amikor eljön az idő, az angyalok és üdvözült lelkek társaságában magasztalhattok az irgalmas és kegyelmes Istent. Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Áprily Lajos

Útravaló

A lélek,
mikor búcsúzva bontja szárnyait,
visz magával a földről valamit.

Eszmét, melyet világra ő hozott,
virágot, melyet ő virágoztatott.

Én Istenem, én mit vigyek neked?
Nem vihetek én mást, csak verseket.

Kiválasztok pár útamra valót,
a többinél tisztábban dalolót.

S ahol ösvénnyel vár az égi rét,
zenét hallok majd, felséges zenét.

Barátom, aki már előre ment,
azt a zenét rég hallja odafent.

S ahogy azt a muzsikát hallgatom,
azt a keveset rendre hullatom.

Az a zene csak vallatja velem:
Süket sor... nem merem... ezt sem merem.

S amikor, Uram, hozzád érkezem,
könnyű kezem miatt szégyenkezem.

A választottakból csak egy maradt,
az, melyben elfogtam egy sugarad.

Az, amelyikben elmondtam neked,
hogyan szerettem drága földedet.

S szólok: Csak ennyit hoztam. Ó, Uram,
ne ítélj meg nagyon szigorúan.